

ปีงบประมาณ 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ผลการดำเนินงานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

จัดทำโดย
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และ
ประเมินผลการจัดการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

บทสรุปผู้บริหารรายงานผลการดำเนินงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2566

เจ้าของ : กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวมและเผยแพร่ผลงานในรูปแบบของบทสรุปผู้บริหารของศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น อันเกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นการนำองค์ความรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป
ปีที่พิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. 2566

บรรณาธิการ

ดร.ศักดา ชัยภักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

1. ดร.ทวีศักดิ์ สมนอก	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
2. นายเทิดทูน วรระไล	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
3. นายปฐมพงษ์ สมอฝาก	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
4. ดร.คเชนทร์ กองพิลา	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้เขียน

1. ดร.คเชนทร์ กองพิลา	8. ดร.กัมพล ขนทะวงษ์	15. นายสมาน ล้าลอง
2. ดร.จิรัฐติกุล ดอนวิจารณ์ขจร	9. นางสาวยุวธภา ราวี	16. นางวราลักษณ์ สีระคาม
3. นางจินตนา คงอานนท์	10. ดร.พรผกา หนูจันทร์	17. นางนิภาพร แผลมคม
4. นายนิคม กองเพชร	11. ดร.สิรินันท์ สุระไพฑูรย์ แซ่ฝุง	18. นางสาวอรวรรณ จุลม่วง
5. นายสุนันท์ พันธลาวัลย์	12. นางอินนรา สมอินทร์	19. นายวุฒิชัย อริยะชัยประดิษฐ์
6. นายพัฒนพงศ์ ศรีวะรัมย์	13. ดร.วรวุฒิ คุณประทุม	
7. นางสุชีรา สาข้อม	14. นายณิชาขนาน แผลมคม	

ผู้รวบรวม : ดร.สิรินันท์ สุระไพฑูรย์ แซ่ฝุง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ออกแบบปก : นายพัฒนพงศ์ ศรีวะรัมย์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
เลขที่ 473 หมู่ที่ 2 ถนนมะลิวัลย์ ตำบลบ้านทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000

บทบรรณาธิการ

บทสรุปผู้บริหารผลการดำเนินงานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2566 จัดทำขึ้นโดยมีความมุ่งหวังจะให้เอกสารฉบับนี้เพื่อรวบรวมและเผยแพร่ผลงานในรูปแบบของบทสรุปผู้บริหารของศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นการนำองค์ความรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีบทสรุปผู้บริหารที่น่าสนใจ ซึ่งได้รับความศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นผลการดำเนินงานในรูปแบบบทสรุปผู้บริหารเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้อ่านให้เกิดความเข้าใจถึงงานที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2566

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการดำเนินงานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2566 ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ขอขอบพระคุณสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งที่ได้ร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์จนเอกสารฉบับนี้สำเร็จอย่างดียิ่ง

นายศักดิ์ดา ชัยภักย์

บรรณาธิการ

สารบัญ

	หน้า
นิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1
การส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	5
การส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา : กิจกรรมการส่งเสริม เครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา)	9
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียน	14
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	20
การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวสเต็มศึกษา (STEAM Education) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนโดยโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (STEAM-BCG) ของโรงเรียน	22
ผลการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะครูวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามแนวทาง PISA สอดคล้องกับอาเซียนวิถี	25
การน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติและส่งเสริมค่านิยมต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ : การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	26
การพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษา	28
การส่งเสริมศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และวิชาการ	31
การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	33
การพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และ บุคลากรทางการศึกษา	35
การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับบุคลากรและนักเรียนในสังกัด	39
การยกระดับคุณภาพครูและนักเรียนด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียนสังกัด	40
การสอบแข่งขันความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเขต ตรวจราชการที่ 12 “ร้อยแก่นสารสินธุ์” ครั้งที่ 1 (1 st MSTPE Cluster12)	42
การพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลของครูในศตวรรษที่ 21	45
การขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	47
การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม : การขับเคลื่อนอาเซียนวิถีสู่การเรียนรู้ มิติที่ 7 การเสริมสร้างอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
นโยบายเร่งด่วน สพฐ. Quick Policy 2566	53
การน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติและส่งเสริมค่านิยมต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์: การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ	53
การส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง	55
การพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา และการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21	58
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยบูรณาการกับ โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ	61
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์	65
การพัฒนาทักษะด้านอาชีพสู่การเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียน ภายใต้โครงการคอนเน็กซ์อีดี	68
การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery)“กิจกรรมการอบรม เชิงปฏิบัติการ การสร้างสื่อเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านการเขียน สำหรับครูผู้สอน วิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	71
ตัวชี้วัดตามนโยบายเร่งด่วน (Quick Policy) จุดเน้นตัวชี้วัดที่ 4 ระดับความสำเร็จ ของการนำผล RT /NT/ O-NET หรือผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนอื่นๆ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	74

ชื่อโครงการ นิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผู้รับผิดชอบ นายนิคม กองเพชร ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ วิทยฐานะ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ได้ดำเนินงานตามนโยบาย และจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ระหว่างวันที่ 12 – 22 มิถุนายน 2566 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อดำเนินการนิเทศแบบบูรณาการ โดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา “การนิเทศวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน” ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น 2) เพื่อติดตาม ให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษากับโรงเรียนในสังกัดในการดำเนินงานตามนโยบาย และจุดเน้น ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งนี้ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาได้กำหนดประเด็นการนิเทศ จำนวน 7 จุดเน้น ดังนี้

- 1) การนิเทศภายในสถานศึกษา
- 2) การนิเทศภายในชั้นเรียน
- 3) การนิเทศตามกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา
- 4) การนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- 5) การนิเทศเพื่อบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์
- 6) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ PLC KKsec Model
- 7) การนิเทศตามนโยบายและจุดเน้น ของ สพฐ./สพม.ขอนแก่น

การนิเทศใช้รูปแบบนิเทศเป็นทีมของคณะกรรมการแต่ละคณะ กระบวนการที่ใช้ในการนิเทศ ติดตามครั้งนี้ แบ่งออกเป็นทีมนิเทศ จำนวน 6 ทีม โดยใช้กระบวนการนิเทศ Coaching และ Mentoring, กระบวนการ (PCL) ชุมชนแห่งวิชาชีพ การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม แบบกัลยาณมิตร และใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอนในการนิเทศ ติดตามโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
- 2) การวางแผนการนิเทศ
- 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ
- 4) การปฏิบัติการณ์นิเทศ
- 5) การประเมินผลและรายงานผล

1.นโยบายและจุดเน้นที่ใช้ในทิศติดตาม ดังนี้

1.1 การนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนทั้ง 84 โรงเรียนได้ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเข้มแข็ง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละภาคเรียน แต่ขาดการนำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาอย่างจริงจัง

1.2 การนิเทศภายในชั้นเรียน โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายนิเทศ ติดตาม จำนวน 84 โรงเรียนได้จัดเตรียมครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้คณะกรรมการได้นิเทศ ติดตาม ทุกโรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมเป็นอย่างดี และโรงเรียนได้คัดเลือกครูในแต่ละรายวิชาโรงเรียนละ 1-2 วิชาเปิดชั้นเรียนเพื่อรับการนิเทศ จากการนิเทศ ติดตามพบว่า โรงเรียนให้การสนับสนุน ส่งเสริมสื่อ วัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูในการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ มีสื่อและใช้เทคโนโลยีในการสอนมากขึ้น การบริหารจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียน จากการสังเกตพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางจะให้ความสำคัญในการจัดป้ายนิเทศ การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อม ในห้องเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

1.3 การนิเทศ ติดตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา คณะกรรมการได้ตรวจเยี่ยมนิเทศ ติดตามการดำเนินงานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละโรงเรียน พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ดำเนินงานโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ความสามารถของผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย บางกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลงานที่เป็นเลิศสามารถเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้ ปัญหาและอุปสรรค ที่พบ จำนวนครูไม่เพียงพอและไม่ตรงกับวิชาเอกที่สอน ด้านการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า โรงเรียนได้ให้การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ผ่านระบบออนไลน์ อบรมผ่านหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

1.4 การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คณะกรรมการได้นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยโรงเรียนได้นำเสนอผลการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนที่มีผลงานที่มีความเป็นเลิศ ในส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมีการเขียนแผนถูกต้องครบถ้วนตามองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ แต่พบว่า การจัดการเรียนการสอนยังเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็น (passive learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนยังรับข้อมูลจากครูผู้สอนอยู่ ซึ่งตรงกันข้ามกับการจัดการเรียนรู้ (Active Learning) ที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะความคิดขั้นสูง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประยุกต์ใช้ การสร้างสรรค์ ผู้เรียนเป็นผู้คิดปฏิบัติด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง คณะกรรมการได้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ สังเกตการสอน และได้ให้ข้อเสนอแนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็น Active Learning การวัดผลประเมินผลที่ใช้รูบริค เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนให้กับครูผู้สอนอย่างกัลยาณมิตร

1.5 การนิเทศเพื่อบูรณาการแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

โรงเรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์เพิ่มมากขึ้นหลังจากที่ได้รับการอบรมพัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับรายวิชาประวัติศาสตร์มาใช้เป็นสื่อนวัตกรรมที่หลากหลาย มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับการใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น โรงเรียนจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์การสอนแบบบูรณาการ และสอดแทรกเข้าไป

ในเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำนักเรียนออกไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียน โรงเรียนยังไม่มีหลักสูตรท้องถิ่นในรายวิชาประวัติศาสตร์ ยังไม่มีผลงานที่เป็นเลิศในการขยายผลสู่สาธารณะ

1.6 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการ PLC KKsec Model

โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังใช้กระบวนการ PLC เป็นปกติที่เคยปฏิบัติมา มีคาบกิจกรรมของโรงเรียนที่เป็นคาบ PLC อย่างน้อย จำนวน 2 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ และบางโรงเรียนใช้รูปแบบการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ

1.7 การนิเทศ ติดตามนโยบายและจุดเน้น ของ สพฐ./สพม.ขอนแก่น

1.7.1 การนิเทศ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปี การศึกษา 2566 พบว่า โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 84 โรงเรียนที่ได้รับการนิเทศ ติดตาม โรงเรียนได้ ดำเนินการสร้าง พัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตร ประเมินหลักสูตร โรงเรียนมีหลักฐานแสดงเห็นถึงการ รายงานการพัฒนาหลักสูตร ปัญหาที่โรงเรียนพบคือ ครูมีความรู้ ความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตร ไม่เพียงพอในด้านการวางแผน ออกแบบ การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ โรงเรียนขนาดเล็กขาดงบประมาณในการสนับสนุนในการนำมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนา หลักสูตร

1.7.2 การส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน พบว่า โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายนิเทศ ติดตาม จำนวน 84 โรงเรียนได้ส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน มีรูปแบบแนวทางในการดำเนินงานค่อนข้างชัดเจน เช่น มีการสำรวจแววความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ สถานศึกษาวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองนักเรียน โดยใช้ระบบ SET มีการจัดทำแผนรายบุคคล (IEP) เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถ ของแต่ละบุคคล และบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ จากการนิเทศ พบว่า การส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอกเพิ่มมากขึ้น มีเวทีให้ผู้เรียนได้ แสดงออกที่หลากหลาย

1.7.3 การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการออกแบบเทคโนโลยี จากการนิเทศ ติดตามพบว่า ทุกโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาการคำนวณ และโรงเรียนให้ เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อ นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์การสร้างสรรค์และครูสามารถผลิตชิ้นงานที่สร้างสรรค์ได้ ครูทุกคนได้รับการอบรมเรื่องการจัดการ เรียนการสอนในรายวิชาวิทยาการคำนวณ (Coding) สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ เป็นอย่างดี

1.7.4 จุดเน้นที่ 6 นวัตกรรมชุมชน จากการนิเทศ ติดตาม พบว่า โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้ ดำเนินการพัฒนาโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายอาชีวนวัตกรรมวิถีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น และเป็นผลงานที่โรงเรียนให้ความสำคัญที่เป็นกิจกรรมส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง ทำให้ หลายโรงเรียนนำมาใช้เป็นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

ปัญหา/อุปสรรค

1. การจัดตารางนิเทศควรจัดโรงเรียนใกล้ไปไกลก่อนเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการเดินทางซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการนิเทศไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในปฏิทินการนิเทศ ทั้งนี้ การนิเทศโรงเรียนที่อยู่ใกล้ก่อน จะคลาดเคลื่อนเล็กน้อยแต่ก็สามารถ นิเทศ ติดตามได้ในห้วงเวลาที่กำหนด

2.การจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการนิเทศ ติดตามบางโรงเรียนไม่ครอบคลุมโครงการ กิจกรรมที่จะนิเทศ ติดตาม อาจเนื่องมาจากไม่เข้าใจเอกสารที่สำนักงานเขตพื้นที่แจ้งไปที่โรงเรียน เพราะมีบางโรงเรียนได้ประสานสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมในประเด็นนโยบายและจุดเน้นของ สพฐ.ที่จะจัดเตรียมรับการนิเทศ ติดตาม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการนิเทศ โดยให้ตัวแทนแต่ละโรงเรียนเข้าร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์ในการเตรียมประเด็นที่จะนำเสนอให้คณะกรรมการนิเทศ ติดตามได้รับข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกระชับเวลา และมีเวลาได้สัมภาษณ์ สอบถาม ตรวจสอบร่องรอยหลักฐานเพิ่มเติม

2. โรงเรียนควรมีเอกสารสรุปผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรม ปัญหาและอุปสรรค ให้คณะกรรมการในวันที่มีการติดตาม และคณะกรรมการได้สอบถามเพิ่มเติมในบางประเด็นที่สงสัย หรือขอตรวจสอบร่องรอยหลักฐานการดำเนินงานของโรงเรียน

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้รับผิดชอบ นางสุชีรา สาม้อง **ตำแหน่ง** ศึกษาานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางวรลักษณ์ สีระคาม **ตำแหน่ง** ศึกษาานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และมีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน ประเมินและติดตามตรวจคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานการประเมินเองของสถานศึกษา (SAR) ส่งให้หน่วยงานต้นสังกัด เพื่อรวบรวมตรวจสอบ สังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา สอดคล้องสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้นวัตกรรม SIAO SMART PLUS MODEL จุดเน้นที่ 1 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผ่านกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC-KKsec) ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัด ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาในสังกัด
2. เพื่อนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
3. เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

กลุ่มเป้าหมาย

1. โรงเรียนในสังกัดจำนวน 84 โรงเรียน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและได้รับการส่งเสริมการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน
2. โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 20 โรงเรียน
3. สถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา จำนวน 2 เครือข่าย ประกอบด้วย
 - 1) เครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษาโรงเรียนกัลยาณวัตร ประกอบด้วย โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย

โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา และโรงเรียนเทพศิรินทร์ขอนแก่น 2) เครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนโคกนางามพิทยาสรรพ์ ประกอบด้วย โรงเรียนประชารัฐพัฒนาการ โรงเรียนมัธยมโพนเพ็ก โรงเรียนท่าศาลาประชาชนสรณ์

4. สถานศึกษานำร่องต้นแบบการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน โรงเรียนในสหวิทยาเขตแวงศิลาทอง โดยโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคมเป็นสถานศึกษาต้นแบบการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน ขยายผลให้โรงเรียนในสหวิทยาเขตแวงศิลาทอง

วิธีการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม

กิจกรรมการขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

1. ประชุม วางแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ประชุมสื่อสารความเข้าใจ การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประชุมเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพ /ถอดบทเรียน โรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกโรงเรียนพี่เลี้ยง ผ่านระบบออนไลน์

2. นิเทศติดตาม ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และติดตามการดำเนินงานเครือข่ายสถานศึกษานวัตกรรมคุณภาพ

3. สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565

4. กิจกรรมถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปรายงานผลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

กิจกรรมการขยายผลการขับเคลื่อนประกันคุณภาพระดับห้องเรียน ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานการขับเคลื่อนขยายผลการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน

กิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายนวัตกรรมสถานศึกษา ประชุมการเตรียมความพร้อม คณะทำงานร่วมกับสถานศึกษาแกนนำ และคัดเลือก IQA AWARDS ระดับเขตพื้นที่

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

1. ครุงานประกันคุณภาพการศึกษาในสังกัด ทั้ง 84 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100

2. สถานศึกษาในสังกัด ทั้ง 84 โรงเรียน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100

3. สถานศึกษาในสังกัด ทั้ง 84 โรงเรียน มีผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทั้ง 3 มาตรฐาน อยู่ในระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีผลลัพธ์แยกเป็นรายมาตรฐาน ดังนี้

ภาพรวม ด้านคุณภาพผู้เรียน ระดับดีเยี่ยม จำนวน 37 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.05 ระดับดีมาก จำนวน 43 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 51.19 ระดับดี จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.76

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ระดับดีเยี่ยม จำนวน 34 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40.48 ระดับดีมาก จำนวน 46 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.76 ระดับดี จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.76

มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับดีเยี่ยม จำนวน 58 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 69.05 ระดับดีมาก จำนวน 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.38 ระดับดี จำนวน 3 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 3.57

มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับดีเยี่ยม จำนวน 46 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.76 ระดับดีมาก จำนวน 36 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ระดับดี จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 2.38

4. สถานศึกษาในสังกัดทั้ง 20 โรงเรียน ที่รับการประเมินคุณภาพภายนอก มีผลการประเมินคุณภาพ ภายนอก ทั้ง 3 มาตรฐาน อยู่ในระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีผลลัพธ์แยกเป็นรายมาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5 ระดับดีมาก จำนวน 8 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40 ระดับดี จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55

มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ระดับดีมาก จำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 45 ระดับดี จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55

มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 9 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 45 ระดับดี จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55

5. สถานศึกษาได้รับรางวัล IQA AWARD ปีการศึกษา 2565 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 14 โรงเรียน

ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

1. สถานศึกษาในสังกัดได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง

2. สถานศึกษาได้รับการนิเทศ ติดตาม ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. สถานศึกษาได้รับการรับรองผลการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีผลการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้ง 3 มาตรฐาน อยู่ใน ระดับ ดี ขึ้นไป

4. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษามีแนวดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

22 สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็งเป็นระบบ มีคุณภาพและรักษา มาตรฐานการศึกษา

อุปสรรคปัญหา

ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา มีการโยกย้ายสถานศึกษา ปรับเปลี่ยนผู้รับผิดชอบ ทำ ให้สพม. ขอนแก่น ต้องดำเนินการสื่อสารความเข้าใจเรื่องระบบประกันคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งเป็นระบบ และมีความต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ 2566

(กิจกรรมการส่งเสริมเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา)

ผู้รับผิดชอบ นางวรลักษณ์ สิริระคาม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

พิเศษหน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถปิดตัวอยู่โดยลำพัง ต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศ มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้น มีความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น ในขณะเดียวกัน สังคมโลกในยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารทำให้คนต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคม ที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สถานการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง สำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพ ในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละประเทศ

ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่เน้นการใช้ความรู้ สร้างนวัตกรรม การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และได้กำหนด วิสัยทัศน์ประเทศไทย 4.0 “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คนไทย 4.0 เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถสูง เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในศตวรรษที่ 21 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้มุ่งเน้นการเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพคน ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2564 - 2565) ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนที่กลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มุ่งเน้น กิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีหลักสูตรการศึกษาที่ยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะแบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้น กระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ ทักษะ คุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการลงมือ

ปฏิบัติจริง (Active Learning) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) โรงเรียนต้องเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาในมิติที่กว้างขึ้น 2) หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความเป็นสากลมากขึ้น 3) ต้องมีการพัฒนาทักษะการคิดมากขึ้น 4) ต้องมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น และ 5) การสอนภาษาต่างประเทศต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริม ผู้เรียนให้มีคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล รักความเป็นไทย มีสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน 5 ประการได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาการใช้ทักษะชีวิตการใช้ เทคโนโลยีสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ในระดับที่ไม่ต่ำกว่านักเรียน ของนานาชาติอารยประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน เป็นการเพิ่มขีดความสามารถ ให้คนไทยก้าวทัน ต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโลก มีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก

การประกันคุณภาพการศึกษา เกิดจากความสำเร็จหลายด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบบริหารคุณภาพ บนพื้นฐานความเชื่อว่าถ้าโรงเรียน มีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนและมีระบบการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ก็จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือเพียงจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล ดังนั้นการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมายและทิศทางที่ชัดเจน การดำเนินงานจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติ ไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหาร เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศ ชัยนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ได้แก่ประเทศที่ประสบความสำเร็จสูง ในการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านสติปัญญา ความสามารถ และความถนัด มีการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมหุปัญญาของผู้เรียน บนพื้นฐานของความเข้าใจและรู้ใจ มีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนนี้เป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุด แห่งศักยภาพ และให้การพัฒนาศักยภาพของโรงเรียน ดำเนินไปตามมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูงทั้งหลาย แต่ในสภาพ ความเป็นจริงการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลมีความแตกต่างกันทั้งบริบท ศักยภาพ ขนาดโรงเรียนรวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

วิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่

ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDG) อีกทั้งปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0 นำไปสู่เป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น คือ ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากลนำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และสถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยเฉพาะในจุดเน้นที่ 1 ด้านการประกันคุณภาพ มีโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพสถานศึกษาภายนอกครบทุกโรงเรียน มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาได้เหมาะสม ตามบริบทของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพจนเป็นวัฒนธรรมคุณภาพ สมควรได้รับรางวัล IQA AWARD ในการเป็นโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนเหล่านี้จะมีการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้โรงเรียนอื่น ๆ ในการปรับปรุงการปฏิบัติการและผลลัพธ์ การดำเนินการให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้รับรางวัล IQA AWARD ประจำปี 2565 ของโรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา 2 เครือข่าย ได้แก่

1. เครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษาโรงเรียนกัลยาณวัตร ประกอบด้วย
 - 1) โรงเรียนกัลยาณวัตร
 - 2) โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา
 - 3) โรงเรียนขอนแก่นวิทยาลัย
 - 4) โรงเรียนเทพศิรินทร์ ขอนแก่น
2. เครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษาโรงเรียนโคกนางามพิทยาสรรพ์ ประกอบด้วย
 - 1) โรงเรียนโคกนางามพิทยาสรรพ์
 - 2) โรงเรียนประชารัฐพัฒนาการ
 - 3) โรงเรียนมัธยมโพนเพ็ก
 - 4) โรงเรียนท่าศาลาประชาอนุสรณ์
 - 5) โรงเรียนคำแคนวิทยาคม

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ พบว่า การสร้างเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษานั้น เป็นกระบวนการที่นำไปใช้ได้และเหมาะสมตามบริบทของแต่ละเครือข่าย สอดคล้องกับการสร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

2. ผลการปฏิบัติส่งผลถึงการพัฒนาครูในสถานศึกษา จากการดำเนินงาน พบว่า ครูมีความรู้และความเข้าใจ

นำสร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา และมีกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ผู้บริหาร ร่วมกับศึกษานิเทศก์ของเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษาโรงเรียนกัลยาณวัตรและโรงเรียนโคกนางามพิทยาสรรพ์ สังกัด สพม. ขอนแก่น

3. ผลการปฏิบัติส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียน พบว่า โรงเรียนมีการสร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. ผลการปฏิบัติส่งผลถึงคุณภาพสถานศึกษา พบว่า เครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา เป็นกรรวมกลุ่ม

ของสถานศึกษาที่ต้องการยกระดับการสร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา การทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้รับรางวัล IQA AWARD ประจำปี 2565

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ครูมีความรู้และความเข้าใจในการสร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2. สถานศึกษามีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาในการสร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการ

คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีแนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ให้แก่สถานศึกษาในสังกัด

อุปสรรคปัญหา

เพิ่มการติดตามการดำเนินงานระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ณ สถานศึกษานั้นๆ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

สร้างโรงเรียนแกนนำการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อ
การประกันคุณภาพการศึกษาทุกสหวิทยาเขต ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่
สนใจ ในปีงบประมาณต่อไป

ชื่อโครงการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบ นายจิรัฐติกุล ดอนวิจารณ์ขจร **ตำแหน่ง** ศึกษาธิการ **วิทยฐานะ** ศึกษาธิการชำนาญการพิเศษ
นางวราลักษณ์ สีระคาม **ตำแหน่ง** ศึกษาธิการ **วิทยฐานะ** ศึกษาธิการชำนาญการพิเศษ
นางสิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่ผุง **ตำแหน่ง** ศึกษาธิการ **วิทยฐานะ** ศึกษาธิการชำนาญการพิเศษ
นายวรวิฑูมิ คุณประทุม **ตำแหน่ง** ศึกษาธิการ **วิทยฐานะ** ศึกษาธิการชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอกทำให้องค์กรได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ สถานการณ์เหล่านี้เรียกว่า “VUCA World” ซึ่งนับเป็นประเด็นสำคัญสำหรับผู้นำองค์กรที่ต้องเข้าใจและเตรียมพร้อมรับมือกับ สถานการณ์ความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความสลับซับซ้อน (Complexity) ความคลุมเครือ (Ambiguity) (VUCA) เกิดความท้าทายในองค์กรทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ตลอดจนการศึกษาซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั่วโลก การรับมือกับกระแสโลกที่ผันผวน หรือ VUCA World นี้ ทุกคนต่างพุ่งเป้าไปที่การศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน จึงมีความจำเป็นที่การศึกษาจะต้องทบทวน และปรับเปลี่ยน เพื่อสร้างผู้เรียน ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็น สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วพลิกผันไม่แน่นอน ซับซ้อนและคลุมเครือได้ และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต

การพัฒนาคนให้สามารถรับมือท่ามกลางกระแสโลกยุค VUCA แสดงตัวอย่างในการส่งเสริมผู้เรียน ตามแนวทางของศตวรรษที่ 21 ยกตัวอย่างเช่น ความผันผวน(Volatility) เป็นการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ทำให้ไม่สามารถคาดเดาได้ ซึ่งแก้ไขด้วยการส่งเสริมให้รู้จักติดตามข่าวสาร ให้รู้เท่าทันสื่อ และรู้จักปรับตัว ส่วนความไม่แน่นอน(Uncertainty) ซึ่งเป็นภาวะยากต่อการตัดสินใจ ต้องสร้างความสามารถในการใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ และภาวะผู้นำกล้าตัดสินใจให้เกิดขึ้น นอกจากประเด็นที่กล่าวมานี้ยังมีภาวะ Complexity หรือความซับซ้อนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ ในเชิงระบบ จำเป็นต้องใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานอย่างมีระบบและง่ายขึ้น ประเด็นสุดท้ายคือความคลุมเครือไม่ชัดเจน หรือ Ambiguity คือไม่สามารถคาดเดาผลได้ชัดเจน ซึ่งเราสามารถอุดรอยโหว่จากผลกระทบนี้ด้วยการสื่อสารฉลาดในการสื่อสาร และรู้จักที่จะทำงานแบบร่วมมือ (Plook Teacher, 2562)

เมื่อพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถรับมือกับโลกยุค VUCA นั้น พบว่าการจัดการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพราะจากผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) และนานาชาติ (PISA) ชี้ให้เห็นว่า

คุณลักษณะอันพึงประสงค์หลายประการที่จะต้องเติมเต็ม เช่น มีความรู้แต่ไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิต เรียนรู้ จดจำเพียงผิวเผิน ไม่รู้จักตนเอง ไม่เห็นคุณค่าของการเรียน ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลหลักฐานและงานวิจัยต่างๆ พบว่า ปัญหาดังกล่าว มีสาเหตุสำคัญมาจากการสอนและการวัดประเมินผลของครู ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องมาจากกรอบหลักสูตรที่ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดจำนวนมากที่อิงเนื้อหา รวมทั้งการกำหนดให้ครูต้องสอบตามตัวชี้วัดทุกตัว ทำให้ครูมุ่งสอนเนื้อหาเป็นสำคัญและต้องเร่งสอนเพื่อให้สามารถสอบผู้เรียนได้ตามที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้การเรียนรู้ขาดประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรู้แต่ขาดสมรรถนะในการใช้ความรู้ ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ เนื่องจากหลักสูตรเป็นกรอบในการสอนของครู จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับหลักสูตรให้ไปในทิศทางที่นำสู่คุณภาพของผู้เรียนตามที่ต้องการ หากต้องการผู้เรียนที่มีสมรรถนะสูง สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง การปรับหลักสูตรให้มีเป้าหมายมุ่งสู่การพัฒนาสมรรถนะจึงเป็นความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จึงเป็นความจำเป็นที่หลักสูตรจะต้องปรับให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ

จากการศึกษาข้อมูลในระดับนานาชาติ พบว่ามีหลายประเทศประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย เช่น สาธารณรัฐเคนยา (Kenya) มีปัญหาเรื่องหลักสูตรขาดความยืดหยุ่น และขาดแนวทางที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัดและความสามารถ สาธารณรัฐวันดา (Rwanda) หลักสูตรเน้นความรู้มากกว่าทักษะการนำความรู้ไปใช้ ผู้เรียนขาดทักษะที่เป็นความสามารถที่ตลาดแรงงานต้องการ รัฐนิวยอร์ก (New York) ประเทศสหรัฐอเมริกา ยังไม่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน สาธารณรัฐเม็กซิโก (Mexico) มุ่งแสวงหาแนวทางการสอนที่ช่วย ส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนมากกว่าให้เรียนรู้โดยการท่องจำ จะเห็นได้ว่าประเทศต่างๆ ดังกล่าว มีปัญหาลักษณะคล้ายคลึงกันกับประเทศไทยมาก และประเทศเหล่านั้น ได้พิจารณาเลือกการปรับหลักสูตรให้มุ่งสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ Gervais (2016) ได้ศึกษาความเป็นมาและนิยามของการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency Based Education : CBE) โดยกล่าวว่า CBE ไม่มีคำจำกัดความที่แน่นอน แต่ Riesman(1979) ได้ให้นิยามของ CBE ว่าเป็นรูปแบบของการศึกษาที่ได้มาจากการวิเคราะห์ความมุ่งหวังหรือบทบาทของคน ในสังคมสมัยใหม่ที่พยายามพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในแต่ละด้าน ในบางครั้งมีการอธิบายถึง CBE ว่าเป็นการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน การใช้กลยุทธ์ ปรัชญาการศึกษาเป็นฐาน และรูปแบบการเรียน การสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ สำหรับการศึกษาระดับสูงและงานวิจัยในประเทศไทย พบว่า การศึกษาฐานสมรรถนะ คือ การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการประยุกต์ใช้ ความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติในการคิดตัดสินใจ แก้ปัญหา การดำรงชีวิตร่วมกันในฐานะพลโลก ประกอบด้วย หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency based Curriculum; CBC) ที่เป็นตัวกำหนดผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีการใช้หลักสูตรโดยการจัดการเรียนการสอนสมรรถนะ (Competency based Instruction; CBI) และการวัดประเมินนักเรียนว่ามีสมรรถนะตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ในการประเมินสมรรถนะ (Competency based Assessment; CBA)

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษา David McClelland แห่งมหาวิทยาลัย Harvard ได้ตีพิมพ์บทความเรื่องการตรวจสอบหาสมรรถนะดีกว่าตรวจสอบหาความฉลาด (Testing for Competence rather than

Intelligence) ในบทความนี้ McClelland กล่าวว่าการศึกษาควรเปลี่ยนรูปแบบการวัดผลจากข้อสอบให้เป็นการประเมินสมรรถนะแทน นั่นคือ ให้พิจารณาบุคคลโดยการมองจากภาพรวมของบุคคล หมายถึง มองทั้งปัจจัยภายนอกและคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติการที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ ที่อาจไม่สามารถพบได้จากเกรด ใบรับรอง หรือใบประกาศเกียรติคุณต่าง ๆ (McClelland, 1973) หรือกล่าวได้ว่า "สมรรถนะ" (Competency) เป็นความสามารถของบุคคลในระดับที่สามารถปฏิบัติงานใด งานหนึ่งได้สำเร็จ โดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือ คุณลักษณะที่มีอยู่ สมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะของตนมาประยุกต์ใช้ในงาน การแก้ไขปัญหา การดำรงชีวิต ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาและสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

Johnstone & Soares (2014) ได้กล่าวว่า สมรรถนะเป็นกระบวนการที่แสดงถึงความชำนาญและการประยุกต์ความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตจริง หลักการพื้นฐานของหลักสูตรฐานสมรรถนะ คือ คุณวุฒิที่สะท้อนสมรรถนะ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2562) ได้อธิบายถึงสมรรถนะว่ามีได้หลายระดับ ประกอบด้วย "สมรรถนะหลัก (Core competency)" มีลักษณะเป็นสมรรถนะข้ามวิชาหรือคร่อมวิชา คือ เป็นสมรรถนะที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ในสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีลักษณะไม่เกาะติดเนื้อหา (Content-free) เช่น สมรรถนะการคิดขั้นสูง สมรรถนะการทำงานแบบรวมพลัง สมรรถนะทักษะชีวิต ซึ่งสมรรถนะเหล่านี้ใช้เนื้อหาใดๆ ก็ได้ในการพัฒนา และ "สมรรถนะเฉพาะ (Specific competency)" เป็นสมรรถนะเฉพาะวิชา ที่จำเป็นสำหรับวิชานั้นๆ เช่น กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ สมรรถนะเฉพาะ คือ การสืบสอบทางวิทยาศาสตร์ ซึ่ง สาระวิชาต่างๆ จะมีสมรรถนะเฉพาะวิชาของตน ซึ่งมีลักษณะเป็น "ทักษะ" (Skill) หากผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะจนสามารถใช้งานได้ จะสามารถประยุกต์ใช้ทักษะนั้น สมรรถนะทั้งสองประเภทที่กล่าวมา ไม่ว่าจะเป็สมรรถนะหลัก หรือ สมรรถนะเฉพาะ ต่างก็มีระดับตั้งแต่ง่ายไปยาก ซึ่งหลักสูตรจะกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบไ้ระดับ ไปตามระดับความสามารถของตน ซึ่งเราจำเป็นต้องมีสมรรถนะในระดับพอใช้การได้ จึงจะอยู่รอด อยู่ดี

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) เกิดจากมติสหประชาชาติเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ที่ประเทศสมาชิกทุกประเทศจะดำเนินการตามเป้าหมายนี้ เพื่อไปสู่เป้าหมายสูงสุด เพื่อขจัดความยากจน เพื่อต่อสู้กับความไม่เท่าเทียมกันและความไม่ยุติธรรม และเพื่อขจัดปัญหาสภาพภูมิอากาศของโลกที่เปลี่ยนแปลงภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) โดยมีเป้าหมายที่ 4 ของ SDGs ว่าด้วยการให้การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงสำหรับทุกคนและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (United Nations, 2018) โดยองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) (2019) ได้นำเสนอ Transformative competencies ซึ่งเป็นชนิดของความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณค่าที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในการเปลี่ยนแปลงสังคมและทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีในอนาคต ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถูกระบุว่าได้แก่ สมรรถนะในการสร้างคุณค่าใหม่ (creating new value) สมรรถนะในการดำเนินการภายใต้ความตึงเครียดและความไม่เห็นพ้องกัน (reconciling tensions and dilemmas) และสมรรถนะการมีความรับผิดชอบ (taking responsibility) OECD ได้ร่วมมือกับศูนย์การศึกษาโลก (Center for Global Education) แห่ง Asia Society ได้ทำงาน

ร่วมกับนักวิชาการ นักการศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นเวลาหลายปี เพื่อหาคำนิยามของสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกสำหรับระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นิยามสมรรถนะการอยู่ในสังคมโลกดังกล่าวมีความเห็นว่า “เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ประเด็นของโลกหรือของวัฒนธรรมที่ต่างออกไปอย่างมีวิจารณญาณ และจากมุมมองที่หลากหลาย เพื่อให้เข้าใจถึงความแตกต่างที่ส่งผลต่อการรับรู้ การตัดสินใจ แนวคิดของตนเองและของผู้อื่น และการเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างเปิดกว้าง ในท่าทีที่เหมาะสม และสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีภูมิหลังที่แตกต่างอย่างได้ผล บนพื้นฐานของความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์” (สสวท, 2561)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ได้กำหนดสมรรถนะหลัก (Core Competency) ไว้ 5 ประการ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถที่จำเป็นของผู้เรียนต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบันและอนาคต ได้แก่ 1) สมรรถนะการจัดการตนเอง 2) สมรรถนะการสื่อสาร 3) สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม 4) สมรรถนะการคิดขั้นสูง และ 5) สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง สมรรถนะทั้ง 5 ด้าน จะได้รับการพัฒนาผ่านขอบข่ายการเรียนรู้ (Learning Area) 5 ด้าน เพื่อบูรณาการหัวข้อการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและแสดงความสามารถผ่านมุมมองต่าง ๆ ได้แก่

1. ขอบข่ายการเรียนรู้ด้านสุขภาวะกายและจิต
2. ขอบข่ายการเรียนรู้ด้านภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม
3. ขอบข่ายการเรียนรู้ด้านโลกของงานและการประกอบอาชีพ
4. ขอบข่ายการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ
5. ขอบข่ายการเรียนรู้ด้านสังคมและความเป็นมนุษย์

ดังนั้น สมรรถนะและขอบข่ายการเรียนรู้ถูกออกแบบและพัฒนาบนรากฐานสุขภาวะ (Well-being Foundation) ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสถานศึกษาจะต้องสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อม และกลไกการบริหารสถานศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนา ได้แก่ 1) รากฐานด้านสุขภาวะกายและจิต 2) รากฐานด้านสังคมและอารมณ์ 3) รากฐานด้านความฉลาดรู้ (Literacy, Numeracy, Digital Literacy) และ 4) รากฐานด้านคุณธรรมและจริยธรรมโดยจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นต้องการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะซึ่งเป็นรากฐานสำคัญ ผ่านการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ สร้างคนดีและเก่งอย่างมีความสุข ให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาสมรรถนะและทักษะอาชีพ ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมประกอบอาชีพตามวิถีชีวิตและบริบทท้องถิ่นของผู้เรียน จนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ประกอบการหรือสามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองได้ในอนาคต

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เล็งเห็นว่ากลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำจะสามารถสร้างนักเรียนมีทักษะอาชีพ สามารถพัฒนานวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ที่นำไปสู่การจัดจำหน่าย และการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้สามารถจัดจำหน่ายก่อให้เกิดรายได้แก่ผู้เรียน ครอบครัวและชุมชน อยู่อย่างพอเพียงบนพื้นฐานหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น นำไปบริหารเชิงกลยุทธ์พัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ และการมีงานทำ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนกลยุทธ์

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ และการมีงานทำของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษา “อาชีวนวัตกรรมวิถี” เพื่อการเรียนรู้ทักษะอาชีพของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
2. ทดลองใช้หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)
3. ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560)

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนนำร่อง 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ พบว่า การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ร่วมกันของโรงเรียนนำร่องนั้น เป็นกระบวนการที่นำไปใช้ได้และเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของครูผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพได้

ผลการปฏิบัติส่งผลถึงการพัฒนาครูในสถานศึกษา จากการดำเนินงาน พบว่า ครูนำหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ไปสร้างบทเรียนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียน และมีกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ผู้บริหาร ร่วมกับศึกษานิเทศก์ ส่งผลให้ครูสามารถดำเนินงานจนสำเร็จ เกิดความสามัคคีของครูในสถานศึกษาเดียวกัน อีกทั้งเกิดเครือข่ายของโรงเรียนนำร่องหลักสูตรฯ ในสังกัด สพม.ขอนแก่น

ผลการปฏิบัติส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียน พบว่า หลังจากสถานศึกษาสร้างหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) และนำไปใช้จะส่งผลต่อการเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ช่วยยกระดับสุขภาวะด้านการเรียนรู้ เกิดการบูรณาการทักษะในการทำงานของผู้เรียน

ผลการปฏิบัติส่งผลถึงคุณภาพสถานศึกษา พบว่า การทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

ครูมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) สถานศึกษามีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาในการสร้างหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ให้แก่สถานศึกษาในสังกัด

อุปสรรคปัญหา

เพิ่มการวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนหลังจากใช้หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) พัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. สร้างกระบวนการสำหรับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ผ่านกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการออกแบบบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study)
2. นำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ขยายผลให้แก่โรงเรียนอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่สนใจ ในปีงบประมาณต่อไป

ชื่อโครงการ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบ นางสิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่ฝุง **ตำแหน่ง**ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ**ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายจิรัฐติกุล ดอนวิจารณ์ขจร **ตำแหน่ง**ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ**ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายวรวิทย์ คุณประทุม **ตำแหน่ง**ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ**ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้สถานศึกษานำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเลือกใช้แนวทาง ได้แก่ สอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม จัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมและบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ตามกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ คู่คุณธรรมแล้ว ยังจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองในท้องถิ่น เรียนรู้สภาพภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต ภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ตลอดจนให้มีความรักความผูกพัน และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. เพื่อนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานด้านกระบวนการใช้กรอบหลักสูตรท้องถิ่นสู่การพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
3. เพื่อคัดเลือกโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในการพัฒนาผู้เรียน

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้ง 84 โรงเรียน

สรุปผลการดำเนินงาน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีวิธีปฏิบัติในการพัฒนาและนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป โดยเลือกใช้แนวทาง ได้แก่ สอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม จัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดกิจกรรมและบรรยากาศส่งเสริมการ

เรียนรู้ตามกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น และเป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม มีความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นอยู่ในระดับดีขึ้นไป ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานของสถานศึกษาที่ได้มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นไปใช้จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้มีความรักภาคภูมิใจในท้องถิ่น และเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในเรื่องหลักสูตรระดับท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประกอบด้วย “เที่ยวชุมชน ยลวิถีใหญ่ผาม่าน” โดย โรงเรียนภูผาม่าน หลักสูตรท้องถิ่น “ 5 บรรพ เพื่อการเรียนรู้ธรณีวิทยาและบรรพชีวิน” โดย โรงเรียนเวียงวงกตวิทยาคมหลักสูตรท้องถิ่น “มะม่วงน้ำดอกไม้บ้านแฮดเลื่องชื่อระบือไกล” โดย โรงเรียนบ้านแฮดศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น “อร่อยเลิศล้ำหม่าเมืองพล” โดยโรงเรียนพล และ หลักสูตรท้องถิ่น “แวงน้อยเมืองน่าอยู่” โดย โรงเรียนแวงน้อยศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนในสังกัดได้แนวทางการขับเคลื่อนหลักสูตรระดับท้องถิ่นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ คู่คุณธรรม มีความรัก และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ผู้บริหาร และครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้รับการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. โรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. โรงเรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานร่วมกันในการนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นไปใช้จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้มีความรักภาคภูมิใจในท้องถิ่น และเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในเรื่องหลักสูตรระดับท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

อุปสรรคปัญหา

ทัศนคติ และความคิดเห็นที่แตกต่างกันของครูและผู้บริหารในเรื่องหลักสูตรท้องถิ่นในการพัฒนาผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความไม่ชัดเจนในด้านการบริหารงานหลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของวัฒนธรรมและบริบทของท้องถิ่น ตลอดจนงบประมาณที่ได้รับ ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาด้านหลักสูตรท้องถิ่นไม่สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชนและท้องถิ่น
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ คู่คุณธรรม มีความรัก และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวสเต็มศึกษา (STEAM Education) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนโดยโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (STEAM-BCG) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ผู้รับผิดชอบ นางวรลักษณ์ สีระคาม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

ในยุคแห่งความผันผวนที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วที่ส่งผลโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และการพัฒนาประเทศไทยที่ผ่านมาได้ใช้ทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นเหตุนำมาซึ่งความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพึ่งพาปัจจัยภายนอกส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ยังจัดอยู่ในลักษณะ “ทำมากได้น้อย” เมื่อพิจารณาถึงบริบทที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและทางวัฒนธรรมนำสู่การส่งเสริมพัฒนาประเทศอย่างสมดุล จึงเกิดการใช้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า “โมเดลเศรษฐกิจ BCG” ซึ่งเป็นการพัฒนา 3 เศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ด้วยองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มไปพร้อม ๆ กัน

การเตรียมคนให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะและเจตคติเพื่อเตรียมพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงจึงมีความสำคัญและจำเป็น (Fadel, 2008) โดยการศึกษากรอบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงคือการพัฒนาคนให้มีทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านข้อมูล สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะสำคัญที่กล่าวมานี้ ล้วนจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งนี้ประเทศไทยได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายทางการศึกษาในการพัฒนาคนให้เกิดทักษะต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ซึ่งต้องการพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแผนในแต่ละครั้งจะมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ ในช่วงเวลานั้นๆ และสอดคล้องทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอีกด้วย

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมานั้นจำเป็นต้องหาวิธีการพัฒนาบุคลากรของประเทศให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงรับมือกับความผันผวนได้ โดยเพิ่มศักยภาพของบุคคลให้สามารถแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อน ผ่านการจัดการศึกษาซึ่งบูรณาการองค์ความรู้หลายศาสตร์ สร้างทักษะ ตลอดจนมีเจตคติที่ตีบนความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม เกิดสมรรถนะสำคัญที่จำเป็นต่อการทำงาน เพิ่มขีดความสามารถสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก โดยครุ นับเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาและสร้างบุคคลคุณภาพให้แก่ประเทศ แต่จะอย่างไรให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นนักแก้ปัญหา นักพัฒนาและนักธุรกิจได้อย่างมีสมรรถนะ โดยการจัด

หลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน ควรส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล โดยมีเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) คือ ผู้เรียน โดยเฉพาะในจุดเน้นที่ 2 ด้านคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีสมรรถนะตามหลักสูตรและ มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย สามารถในการพึ่งพาตนเอง และการเป็นพลเมืองพลโลกที่ดี (Global Citizen) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน ตลอดจนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะและเจตคติเพื่อการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อน เพื่อให้โรงเรียนมีหลักสูตรการจัดการเรียนรู้สเต็มศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญผู้เรียนที่เปี่ยมด้วยประสิทธิภาพ ข้าพเจ้าจึงคิดริเริ่มการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สเต็มศึกษา (STEAM Education) ร่วมกับการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (STEAM-BCG) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนด้วยกระบวนการนิเทศ VCOP

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้าร่วมโครงการในการจัดการเรียนรู้ตามแนวสเต็มศึกษา (STEAM Education) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนโดยโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (STEAM-BCG)
2. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนแม่ข่าย 11 โรงเรียน จาก 11 สหวิทยาเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์โดยใช้กระบวนการนิเทศ VCOP พบว่าการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพผ่านการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของโรงเรียนแม่ข่าย ศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญนั้น สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการขั้นตอน PLC LS กลายเป็นกระบวนการที่นำไปใช้ได้และเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับการแก้ปัญหาของครูผู้รับการนิเทศและสถานศึกษา ซึ่งสามารถพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการปฏิบัติส่งผลถึงการพัฒนาครูในสถานศึกษา จากการดำเนินงานตามโครงการเพื่อให้ครูได้รับความรู้ มีความเข้าใจ มีเครื่องมือ STAEM BCG CANVAS ที่ช่วยในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สเต็มบีซีจี ใช้การโค้ชและสะท้อนผลในขั้นตอน PLC LS พบว่า ครูนำแนวทางการจัดการเรียนรู้สเต็มศึกษาไปสร้างบทเรียนเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน และกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้บริหาร ร่วมกับศึกษานิเทศก์และ

ผู้เชี่ยวชาญอาจารย์มหาวิทยาลัย ส่งผลให้ครูสามารถทำงานและออกแบบบทเรียนร่วมกัน เกิดความสามัคคีของครูที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน อีกทั้งเกิดเครือข่ายของครูผู้สอนสเต็มศึกษาในสังกัด สพม.ขอนแก่น

3. ผลการปฏิบัติส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียน พบว่า หลังจากครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สเต็มศึกษาร่วมกับโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (STEAM-BCG) จะส่งผลต่อการสร้างทักษะพื้นฐานของผู้เรียน เช่น ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะจากการออกแบบบทเรียนของครู ช่วยยกระดับสุขภาวะด้านการเรียนรู้ เกิดการบูรณาการทักษะในการทำงานของผู้เรียน

4. ผลการปฏิบัติส่งผลถึงคุณภาพสถานศึกษา พบว่า ครูมีแนวปฏิบัติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้สเต็มบีซีจี เปลี่ยนแนวคิดที่มีต่อการนิเทศหลังจากเข้าร่วมโครงการและผ่านกระบวนการนิเทศ VCOP นำแนวคิดไปต่อยอดในการปฏิบัติงาน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติให้ดีขึ้นส่งผลให้เกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยครู ผู้อำนวยการสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ และผู้เชี่ยวชาญ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. จากกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการออกแบบบทเรียนร่วมกันของครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้บริหาร ร่วมกับศึกษานิเทศก์และผู้เชี่ยวชาญอาจารย์มหาวิทยาลัย ทำให้ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีดี ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ตามแนวสเต็มศึกษา (STEAM Education) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนโดยโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (STEAM-BCG)

2. สถานศึกษามีการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

อุปสรรคปัญหา

1. กระบวนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้จากกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการออกแบบบทเรียนร่วมกันที่นำมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดเมื่อครูมีความสนใจและเปิดใจเข้าร่วมโครงการ

2. ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จะมีความยากลำบากในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้จากกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการออกแบบบทเรียนร่วมกันมากกว่าครูในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. กระบวนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้จากกระบวนการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการออกแบบบทเรียนร่วมกันควรดำเนินการอย่างน้อย 3 วงรอบ

2. นำแนวทางการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวสเต็มศึกษา (STEAM Education) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนโดยโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี (STEAM-BCG) ขยายผลให้แก่โรงเรียนอื่นในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่สนใจ ในปีงบประมาณต่อไป

3. สร้างหลักสูตรเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนของสถานศึกษาในปีงบประมาณต่อไป

รายงาน : ผลการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะครูวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนตาม
แนวทาง PISA สอดคล้องกับอาเซียนวิถี

ผู้รับผิดชอบ นางพรผกา หนูจันทร์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปีงบประมาณ : 2566

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาศาสตร์ตามกรอบการประเมิน PISA และเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ผลการวิจัย พบว่า

ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามกรอบการประเมิน PISA สอดคล้องกับอาเซียนวิถี ในกรณีศึกษาของโรงเรียนซำย่างวิทยายน และโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาการ พบว่า ช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามความต้องการหรือความถนัดของนักเรียน ทำให้ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รู้จักการทำงานเป็นทีม การทำงานร่วมกับผู้อื่น อยู่ร่วมกันในชั้นเรียนได้อย่างมีความสุข สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ความพึงพอใจของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลความพึงพอใจครูแกนนำมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การร่วมกันดำเนินการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้ ช่วยส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ดีขึ้น พัฒนาศักยภาพด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ Active Learning ตลอดจนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรสร้างความเข้าใจ และการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำเอาผลที่ได้จากการติดตาม มาพัฒนาขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาศาสตร์ตามกรอบการประเมิน PISA สอดคล้องกับอาเซียนวิถีต่อไป

1.2 ควรมีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอน เกิดทักษะการเข้าถึงสื่อในรูปแบบออนไลน์ และสามารถนำสื่อจากออนไลน์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ได้

1.3 ควรมีการสนับสนุนในด้านสื่อสำเร็จรูป ให้สามารถใช้งานได้ง่าย ไม่ซับซ้อน มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ควรพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทาง สามารถนำไปขยายผลต่อไปได้

1.2 ควรมีการดำเนินโครงการกับสหวิทยาเขตอื่น และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ชื่อโครงการ : น้อมนำพระบรมราชาบายสู่การปฏิบัติและส่งเสริมค่านิยมต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ 2566

กิจกรรม : การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้รับผิดชอบ นางสาวอรรวรรณ จุลม่วง **ตำแหน่ง** ศึกษาเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาพิเศษชำนาญการ
พิเศษหน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาโครงการ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่ง ให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงต้องมีการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงให้เป็น "ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา" เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษาในสังกัด ในการดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้ที่มีความรู้ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติ นั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียง เป็นการเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ปลูกฝัง วิธีการคิดและเสริมสร้างอุปนิสัยความพอเพียง โดยยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 หลักการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐานการใช้คุณธรรมนำความรู้ ซึ่งรวมถึงความซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน ความเพียร มีน้ำใจ การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต และการใช้ความรู้ทางหลักวิชาการอย่างรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง เพื่อการนำไปสู่การพัฒนาตนให้ชีวิตก้าวหน้า พร้อมรับความสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้าน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีคุณลักษณะอย่างพอเพียงหรืออุปนิสัยอย่างพอเพียง พร้อมทั้งมีทักษะและศักยภาพในการประกอบอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

ทั้งนี้ การพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงมีความสำคัญจำเป็น เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ปลูกฝังคุณลักษณะอย่างพอเพียงสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. ร้อยละ 100 ของครูแกนนำที่เข้ารับการอบรมสามารถออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Version 3.3) ได้

2. สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับการนิเทศ ติดตาม ให้สามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง

กลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สมัครเข้าร่วมโครงการตาม ความพร้อมและความสมัครใจ ปีการศึกษา 2566 (รุ่นที่ 1) จำนวนทั้งสิ้น 11 โรงเรียน

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

1. ร้อยละ 100 ของครูแกนนำ สามารถออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Version 3.3) ได้

2. ร้อยละ 81.82 ของครูแกนนำสามารถขยายผล การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ครบถ้วน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

1. สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยนำเอาแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ให้แก่ผู้เรียน ได้อย่างเหมาะสมตามบริบท ภูมิสังคม และความพร้อมของสถานศึกษา

2. สถานศึกษากลุ่มเป้าหมายได้รับการนิเทศ ติดตาม การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือจากคณะกรรมการขับเคลื่อนที่เป็นเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, ผู้อำนวยการโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, บุคลากรที่ผ่านการอบรมผู้ประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามปฏิทินโครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการจัดการเรียนรู้ (สพม.ขอนแก่น)

อุปสรรคปัญหา

การนิเทศติดตาม ผ่านระบบออนไลน์ ทำให้ไม่สามารถประเมินสภาพจริงการขับเคลื่อนโครงการของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมายได้

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

ควรออกแบบการนิเทศ ติดตาม ให้มีการลงพื้นที่เพื่อประเมินสภาพจริง เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ชื่อโครงการ การพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบ นางสิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่ฝุง **ตำแหน่ง** ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ.2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาของโครงการ

มนุษย์มีศักยภาพความสามารถที่แตกต่างกันตามทฤษฎีพหุปัญญาซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในวงการศึกษ โดยผู้เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งครูควรส่งเสริมการใช้พหุปัญญาทุกด้านนี้ในการสอน เพื่อแสดงถึงศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลที่ต่างกัน ในปีที่ผ่านมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นได้ดำเนินโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นขึ้น โดยอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้และร่วมกันออกแบบคู่มือแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน และได้เผยแพร่ให้โรงเรียน ทั้ง 84 โรงเรียนได้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนทั้ง 84 โรงเรียน ต้องการให้มีการพัฒนาครูในการสำรวจแวວความสามารถพิเศษของผู้เรียนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้พหุปัญญาของผู้เรียน และการนิเทศ ติดตามหนุนเสริม ตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานร่วมกันในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้วยเหตุดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จึงได้จัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาครูในการสำรวจแวວความสามารถผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และนำข้อมูลการสำรวจแวວไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้พหุปัญญาของผู้เรียน รวมทั้งการนิเทศ ติดตามหนุนเสริมครูและสถานศึกษาให้สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพหุปัญญา ตลอดจนดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการกระบวนการปฏิบัติงานและระบบสนับสนุนของสถานศึกษา การพัฒนาครู และพัฒนาตนเองของผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพนำไปสู่การเรียนรู้ การเข้าใจตนเอง การวางแผนศึกษาต่อ การวางแผนด้านอาชีพและการมีงานทำ ที่เหมาะสมของผู้เรียนตามความสนใจ ความถนัดที่แตกต่างกันต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาครูในการสำรวจแวວความสามารถผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้พหุปัญญาของผู้เรียน
2. เพื่อนิเทศ ติดตาม หนุนเสริม ครู และสถานศึกษาให้สามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียน
3. เพื่อคัดเลือกสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียน

กลุ่มเป้าหมาย

ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 168 คน

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ผลการอบรมพัฒนาครูในการสำรวจแวວความสามารถผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้พหุปัญญาของผู้เรียนผ่านระบบออนไลน์ พบว่า มีครูผ่านการอบรมพัฒนาจำนวน 168 คน และจากการทดสอบ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบสำรวจแวວความสามารถผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้พหุปัญญาของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการนิเทศ ติดตาม หนุนเสริม ครู และสถานศึกษาให้สามารถจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียน พบว่า ครูโรงเรียนในสังกัดทั้ง 84 โรงเรียนมีการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการสำรวจแวວความสามารถพิเศษของผู้เรียน และมีการนำข้อมูลการสำรวจแวວไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายในโรงเรียน และจากการสอบถามความพึงพอใจ พบว่า ครูตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ในการส่งเสริมพหุปัญญาผู้เรียนมีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการคัดเลือกสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาของนักเรียนโดยการนำเสนอผลงานในรูปแบบโปสเตอร์ พบว่า โรงเรียนม่วงหวานพัฒนศึกษาได้รับรางวัลชนะเลิศ โรงเรียนกุดขอนแก่นวิทยาคม ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 และโรงเรียนที่ส่งผลงานเข้าร่วมคัดเลือกมีผลงานชมเชย

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

ครู และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้รับพัฒนาและมีความรู้การสำรวจแวວความสามารถผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้พหุปัญญาของผู้เรียน ไปใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความถนัดความสนใจของผู้เรียนแต่ละบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ

อุปสรรคปัญหา

นโยบาย จุดเน้น และบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจของครูมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ครอบคลุม และสอดคล้องกับความถนัดความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. ควรพัฒนาคู่มือการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และคู่มือจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมพหุปัญญา เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องศึกษาและนำไปใช้ต่อไป
2. ควรมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูในการส่งเสริมพหุปัญญา รวมทั้งจัดให้ผู้เรียนได้แสดงถึงความสามารถพิเศษที่ตนเองถนัดในรูปแบบต่างๆ

ชื่อโครงการ : ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และวิชาการ ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2566

ผู้รับผิดชอบ นายพัฒนพงศ์ ศรีวะรัมย์ และ คณะ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปีงบประมาณ : 2566

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และวิชาการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เกิดจากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพ ของนักเรียนในด้านต่างๆ จึงจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬาขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการเข้าร่วมแข่งขันทางวิชาการที่สถาบันต่างๆทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาจัดขึ้น รวมทั้งการส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันระดับประเทศ และมีเป้าหมายที่จะพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถเข้าสู่การแข่งขันระดับสากลในอนาคต อันจะนำชื่อเสียง เกียรติยศ มาสู่โรงเรียนและจังหวัดขอนแก่น ต่อไป มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานทุกภาคส่วน ได้ร่วมกันกับสถานศึกษา ในการเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้พัฒนาทุนมนุษย์แก่เด็กและเยาวชน สู่อาณาจักรแห่งความคิดได้อย่างกว้างไกลรอบด้านและทั่วถึง (2) เพื่อจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้นักเรียนแสดงความสามารถที่เป็นเลิศด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี การแสดง สิ่งประดิษฐ์ และคอมพิวเตอร์(3) เพื่อจัดเวทีให้โอกาสแก่นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงสมรรถนะและนำเสนอผลงานเผยแพร่สู่สาธารณะและเปิดโลกแห่งการเรียนรู้สู่การมีงานทำนำสู่ไทยแลนด์ 4.0 (4) เพื่อคัดเลือกนักเรียน เป็นตัวแทนของจังหวัดขอนแก่น เข้าแข่งขันระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและระดับชาติ (5) เพื่อเสริมสร้างความสมัครสมานสามัคคี และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

ผู้รับผิดชอบโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ดำเนินโครงการ ซึ่งมีทั้งหมด 6 กิจกรรม (1) การแข่งขันทักษะทางวิชาการของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 (2) การแข่งขันกีฬา – กรีฑา นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) การวางแผน (Plan) ผู้รับผิดชอบโครงการจัดประชุม คณะกรรมการวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการ การดำเนินโครงการ (2) การปฏิบัติ (Do) ดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม (3) การตรวจสอบ (Check) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ (4) การปรับปรุงผลการดำเนินงาน (Act) ใช้ข้อมูลการสะท้อนผลจากคณะศึกษานิเทศก์ ผลการตรวจและข้อค้นพบจากแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการถอดบทเรียนจากกิจกรรม PLC

จากการดำเนินโครงการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา และวิชาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สรุปได้ว่า หน่วยงาน

ทุกภาคส่วน ได้ร่วมกันกับสถานศึกษา ในการเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้พัฒนาทุนมนุษย์แก่เด็กและเยาวชนสู่อาณาจักรแห่งความคิดได้อย่างกว้างไกลรอบด้านและทั่วถึง นักเรียนได้แสดงความสามารถที่เป็นเลิศด้านวิชาการ กีฬา ศิลปะ ดนตรี การแสดง สิ่งประดิษฐ์ และคอมพิวเตอร์ นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงสมรรถนะและนำเสนอผลงานเผยแพร่สู่สาธารณะ สู่การเปิดโลกแห่งการเรียนรู้ ได้นักเรียน เป็นตัวแทนของจังหวัดขอนแก่น เข้าแข่งขันระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ครู มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะ เทคนิค กระบวนการในการฝึกฝน ถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปบูรณาการกับการเรียนรู้ในห้องเรียนได้

ชื่อโครงการ : การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบ ดร.คเชนทร์ กองพิลา **ตำแหน่ง** ศึกษาานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

นางอัญญา สมอินทร์ **ตำแหน่ง** ศึกษาานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปีงบประมาณ : 2566

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อชุมชน ตามจุดเน้นที่ 6 อาชีววิถี วิถี โมดูลที่ 6 นวัตกรรมเพื่อชุมชนสู่อาชีพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เกิดจากความร่วมมือระหว่างกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต และองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการ ให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด สพม.ขอนแก่น ให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อชุมชนสู่การประกอบอาชีพได้ (2) เพื่อนิเทศ ติดตามความก้าวหน้าของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัด สพม.ขอนแก่น ให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อชุมชนสู่การประกอบอาชีพได้ และ (3) เพื่อประจวบ ผลงานนวัตกรรมเพื่อชุมชนของนักเรียนที่เกิดจากการใช้ทักษะการคิดขั้นสูง ในระยะเริ่มต้น ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้เข้ารับการอบรมพัฒนาหลักสูตร Agent Supervisor ร่วมกับคณะวิทยากรจากมูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต และนำกระบวนการที่ได้รับจากการอบรมพัฒนา มาออกแบบเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น การดำเนินโครงการในระยะนี้ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 โรงเรียน ครูที่เข้าร่วมโครงการเป็นครูผู้สอนคละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนละ 4 คน รวมจำนวน 336 คน

การดำเนินโครงการได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของ Deming หรือ PDCA ร่วมกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) **การวางแผน (Plan)** ผู้รับผิดชอบโครงการจัดประชุม คณะทำงาน ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาและคณะศึกษานิเทศก์ เพื่อวางแผนแนวทางการพัฒนาครูตามกรอบหลักสูตร การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารโครงการ รายงานการประชุม เอกสารประกอบการประชุม คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน กำหนดการ เครื่องมือนิเทศ ติดตาม การดำเนินโครงการ เป็นต้น (2) **การปฏิบัติ (Do)** การประชุมผ่านระบบออนไลน์ ชี้แจงสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อชุมชน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และ คณะศึกษานิเทศก์ จากนั้น ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการด้วยรูปแบบ On site ณ โรงเรียนขามแก่นนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในระหว่างวันที่ 20-24 มีนาคม พ.ศ. 2566 ให้แก่ครูผู้สอนจำนวน 336 คน

การอบรมแบ่งออกเป็น 2 รุ่น ใช้ระยะเวลา 4 วัน หลักสูตรอบรมแบ่งเป็นหัวข้อย่อยจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1) ยอดครูนักคิดจินตนิเวศ 2) บุคลิกภาพครูแห่งอนาคต CLIP STEP 3) เทคนิคการตั้งคำถามและแนวคิด SCAMPER 4) CIP Advance 5) การประเมินผลแบบเหนียวนำการกำเนิดศักยภาพ และ 6) เทคนิค Learning Curve Design หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้วครูผู้สอนนำความรู้และกระบวนการที่ได้ไปออกแบบและจัดทำร่างแผนการจัดการเรียนรู้ จัดส่งใน google classroom (3) การตรวจสอบ (Check) ตรวจสอบร่างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำข้อค้นพบมาวิเคราะห์และสรุปเป็นภาพรวม จากนั้นดำเนินการนิเทศ ติดตาม ความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 84 โรงเรียน จากนั้นคณะครูได้นำข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และจัดส่งแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ (4) การปรับปรุงผลการดำเนินงาน (Act) ใช้ข้อมูลการสะท้อนผลจากคณะศึกษานิเทศก์ ผลการตรวจและข้อค้นพบจากแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการถอดบทเรียนจากกิจกรรม PLC

จากการดำเนินโครงการการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนสู่การสร้างนวัตกรรมเพื่อชุมชนตามจุดเน้นที่ 6 อาชีวนวัตกรรม โมดูลที่ 6 นวัตกรรมเพื่อชุมชนสู่อาชีพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สรุปได้ว่า ครูผู้สอนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนวัตกรรมชุมชน คิดเป็นร้อยละร้อย สถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในฝ่ายวิชาการมีความเข้มแข็ง มีระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้การสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน การนิเทศ ติดตาม ความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการ จากบุคลากรภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ใช้เทคนิค Coaching & Mentoring ที่ส่งเสริมครูผู้สอนได้รับการชี้แนะ สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลายรายวิชา มีรูปแบบการวัดผลประเมินผลผู้เรียน ทั้ง Formative และ Summative ให้พัฒนาการคิดขั้นสูงของนักเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม นำเสนอผลงานที่เป็นเลิศ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนด้วยการสอนแบบโครงงานนวัตกรรมชุมชน (CIP advance) สามารถจัดการเรียนรู้ได้เป็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการในครั้งนี้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการอบรมให้สอดคล้องกับความพร้อมและต้องการของครูผู้สอน ใช้รูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการด้วยรูปแบบที่ผสมผสานทั้ง Onsite และ Online การนิเทศ ติดตาม การขับเคลื่อนผลการดำเนินโครงการ ผู้นิเทศควรลงพื้นที่ทุกโรงเรียน และเข้าร่วมสังเกตชั้นเรียน เพื่อให้เห็นสภาพบริบท และแนวทางในการส่งเสริมครูผู้สอนตามสภาพจริง และการขับเคลื่อนโครงการในปีงบประมาณต่อไป ควรนำกระบวนการการพัฒนาทักษะคิดขั้นสูงให้ต่อยอดไปถึงการสร้างซอฟต์แวร์ (Soft Power) ให้กับชุมชนต่อไป

ชื่อโครงการ การพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากร
ทางการศึกษา

ผู้รับผิดชอบ นายสุนันท์ พันธลวัญย์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายวรวิมล คุณประทุม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

การพัฒนาครูให้มีความรู้และความสามารถด้านการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นด้วยกระบวนการสื่อสาร จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกหน่วยงาน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรเร่งดำเนินการเพื่อยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู การพัฒนาครูผู้สอนภาษาต่างประเทศให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาให้สามารถนำไปถ่ายทอด และพัฒนานักเรียนเพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามระดับช่วงชั้น อายุ และประสบการณ์ ของนักเรียนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อเข้าสู่การพัฒนาในเวทีระดับภูมิภาคและระดับโลก ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ความหมายของภาษา องค์ความรู้ทางภาษา เทคนิควิธีการสอน ภาษาเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง

นอกเหนือจากการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนแล้ว บุคลากรทางการศึกษานับว่าเป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กร ตลอดจนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้าน การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน หรือดำเนินกิจกรรมในวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ จะต้องให้ความสำคัญและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการใช้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ให้อยู่ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ในประเทศเพื่อนบ้าน อาจเดินทางมาขอศึกษาดูงานในหน่วยงาน การ ที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ให้การต้อนรับที่อบอุ่นตามขนบธรรมเนียม ประเพณีไทยและได้นำเสนอนโยบายและผลการพัฒนาหน่วยงานให้ผู้มาเยี่ยมชมได้ด้วยตนเอง นับเป็น ศักยภาพที่เป็นสากลและช่วยให้เสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้บริหารได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) ให้สามารถจัด กิจกรรมการเรียนรู้อให้ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการ เรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ
2. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) ให้สามารถจัด กิจกรรมการเรียนรู้อให้ผู้เรียนตามสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3. เพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามพหุปัญญาด้านภาษาให้กับผู้เรียน

4. เพื่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่สมัครใจเข้าร่วม การพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ

5. เพื่อประเมินสมรรถนะด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติของครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)

6. เพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานได้

7. เพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ตามกรอบมาตรฐานของ CEFR

8. เพื่อให้ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์มีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษและมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

9. เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม การพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอนผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

10. เพื่อขยายผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา และการปฏิบัติและผลการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (Communicative Language Teaching Symposium)

กลุ่มเป้าหมาย

1. ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 โรงเรียน

2. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ ในสหวิทยาเขตหนองสองห้อง-พล จำนวน 18 คน

3. ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 196 คน

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

1. ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) ร้อยละ 100 สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สู่การประกอบอาชีพ

2. ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) ร้อยละ 100 สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3. ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) ร้อยละ 100 ได้รับการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามพหุปัญญาด้านภาษาให้กับผู้เรียน

4. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 100 เปลี่ยนแปลงความเชื่อด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่สมัครใจเข้าร่วม การพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ

5. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 100 ได้รับการประเมินสมรรถนะด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติของครูผู้สอนภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)

6. ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 100 ได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานได้

7. ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 100 ได้รับการส่งเสริมให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ตามกรอบมาตรฐานของ CEFR

8. ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 100 มีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

9. ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 100 นิเทศ กำกับ ติดตาม การพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

10. ครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 100 สามารถขยายผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศฯ และการปฏิบัติและผลการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (CLT Symposium)

ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น) สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ นำสู่การประกอบอาชีพ ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามพหุปัญญาด้านภาษาให้กับผู้เรียน นอกจากนี้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่สมัครใจเข้าร่วมการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้างชุมชนนักปฏิบัติมีการเปลี่ยนแปลงความเชื่อด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และได้รับการประเมินสมรรถนะด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการพัฒนาตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ในขณะเดียวกัน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีความสามารถ

ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานได้ ตลอดจนมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในระดับที่สามารถสื่อสารได้ตามกรอบมาตรฐานของ CEFR และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษและมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

นอกจากนี้ ครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตาม การพัฒนา สมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา และสามารถ ขยายผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการ ศึกษา และการปฏิบัติและผลการพัฒนาวิชาชีพครูด้านการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้แนวคิดการสร้าง ชุมชนนักปฏิบัติของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (Communicative Language Teaching Symposium)

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

ด้านสารสนเทศ ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นในการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการพัฒนา สมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ตามบริบทของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้ เพื่อวาง แผนการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

อุปสรรคปัญหา

ไม่มี

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

ไม่มี

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับบุคลากรและนักเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2566

ผู้รับผิดชอบ นายนิคม กองเพชร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับบุคลากรและนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ 2566 ดำเนินการ โดยกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เดือนมิถุนายน 2566 มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญที่จะร่วมมือร่วมใจกัน ทำนุบำรุงส่งเสริมอนุรักษ์ภาษาไทย การพัฒนา ส่งเสริมทักษะความสามารถและทักษะด้านภาษาไทยของผู้เรียน การเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมด้านภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ ปี 2566 และการคัดเลือกตัวแทนที่ชนะเลิศระดับเขตพื้นที่การศึกษาเข้าแข่งขันรอบตัดสิน โครงการรักษ์ภาษาไทย เนื่องในสัปดาห์ภาษาไทยแห่งชาติ ปี 2566 ที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดขึ้น โดยมีผลการดำเนินโครงการ ดังนี้ ครูผู้สอนภาษาไทย ได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันทักษะภาษาไทย (ร้อยละ 81.38) ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านภาษาไทย ตามช่วงวัย (ร้อยละ 51.85) จากการ วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 76 คน (ร้อยละ 68.73) ของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในด้านสถานที่จัดการแข่งขันเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)และ ความพึงพอใจในด้านกิจกรรมที่จัดแข่งขันเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$)

นอกจากนั้น นักเรียนที่เป็นตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ส่งผลงานเข้าร่วมแข่งขันในระดับประเทศ จำนวน 8 รายการ ได้รับรางวัลระดับประเทศ จำนวน 3 รายการ ดังนี้

1. เด็กหญิงอมรรัตน์ แก้วปัด โรงเรียนหนองเรือวิทยา ได้รับรางวัลชนะเลิศ กิจกรรมการคัดลายมือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับประเทศ
2. นางสาวโสภิตา อ่อนศรีทา โรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ กิจกรรมการคัดลายมือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประเทศ
3. เด็กชายสมานธิ กานุมาร โรงเรียนขามแก่นนคร ได้รับรางวัลการเข้าร่วม กิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ (กลอนสุภาพ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับประเทศ

ชื่อโครงการ : ยกระดับคุณภาพครูและนักเรียนด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบ นายพัฒนพงศ์ ศรีวะรัมย์ และ คณะ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปีงบประมาณ : 2566

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการยกระดับคุณภาพครูและนักเรียนด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เกิดจากนโยบายในการเร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปฏิรูปการเรียนรู้ของรัฐบาลปัจจุบัน ใต้นุ่นเน้น ให้บุคลากรครูและนักเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้ ยกระดับขีดความสามารถด้าน ICT ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ในการผลักดันให้บุคลากรครูและนักเรียน มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จึงเห็นสมควรดำเนินโครงการยกระดับบุคลากรด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ สู่การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นของรูปแบบการบริหารจัดการองค์กร SIAO SMART Model PLUS ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จุดเน้นด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นเครื่องมือยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โดยพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทัดเทียมมาตรฐานสากลพร้อมที่จะก้าวทันโลกในยุคปัจจุบัน และในอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ให้เกิดรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ ที่หลากหลาย (2) เพื่อพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครูและนักเรียนในการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการวางรากฐานในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่าง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ขยายเป็นเครือข่ายไปทั่วประเทศ (3) เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง (4) เพื่อเป็นแหล่งเชื่อมโยง/รวบรวม/พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content) เทคนิค วิธีการสอน ในรูปแบบต่างๆ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (5) เพื่อเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนองค์ความรู้/ประสบการณ์/เทคนิควิธีการ จัดการเรียนการสอนของครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้รับผิดชอบโครงการและคณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ดำเนินโครงการ ซึ่งมีทั้งหมด 6 กิจกรรม ได้แก่ (1) พัฒนาศักยภาพทักษะด้านดิจิทัล ของศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา (2) อบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้ ออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (3) อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของ สพฐ. (OBEC Content center) /ประกวด สื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ (Best practice) (4) อบรมการบูรณา

การการจัดการเรียนรู้ วิทยาการคำนวณกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (5) ประกวด สื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ออนไลน์ (6) อบรมเชิงปฏิบัติการโครงการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบดิจิทัลคอนเทนต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 ส่งเสริมการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้ (1) **การวางแผน (Plan)** ผู้รับผิดชอบโครงการจัดประชุมคณะกรรมการวางแผนดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการ การดำเนินโครงการ (2) **การปฏิบัติ (Do)** ดำเนินการจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม (3) **การตรวจสอบ (Check)** สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ (4) **การปรับปรุงผลการดำเนินงาน (Act)** ใช้ข้อมูลการสะท้อนผล จากคณะศึกษานิเทศก์ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ผลการตรวจและข้อค้นพบจากการดำเนินกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม การประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการถอดบทเรียนจากกิจกรรม PLC

จากการดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพครูและนักเรียนด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น สรุปได้ว่า ครูและนักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขยายเป็นเครือข่ายทั่วประเทศ ครูและนักเรียนมีช่องทางสื่อสารกันในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ได้ผลงานที่เป็นต้นแบบของครูและนักเรียนจากการจัดประกวดผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่สามารถพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ด้วยการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นรูปธรรมเผยแพร่ไปทั่วประเทศ และได้ผลงานวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้เป็น กรณีศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ชื่อโครงการ การสอบแข่งขันความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเขตตรวจราชการที่ 12
“ร้อยแก่นสารสินธุ์” ครั้งที่ 1 (1 st MSTPE Cluster12)

ผู้รับผิดชอบ นางสาวนิภาพร แผลมคม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ที่มาและความสำคัญ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาระยะยาว โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ภายใต้บริบทเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและของโลกที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งความเป็นพลวัตเพื่อให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งภายใต้กรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. พ.ศ. 2560 – 2579 ได้กำหนดสาระสำคัญสำหรับบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาใน 5 ประการ ได้แก่ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา (Access) ความเท่าเทียมทางการศึกษา (Equity) คุณภาพการศึกษา (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และตอบโจทย์บริบทเปลี่ยนแปลง (Relevancy) ในระยะ 20 ปีข้างหน้า โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ 6 ประการ คือ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ 2) การผลิตและพัฒนาากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3) การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา 5) การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกที่ดี ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้อ 2 ที่มุ่งให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานกล่าวว่า “มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และทักษะชีวิต” ซึ่งเป็นสมรรถนะและทักษะในศตวรรษที่ 21 และเมื่อวิเคราะห์ความสำคัญในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีนั้นจะเห็นได้ว่ามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และรวมทั้งความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีความคิด สร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่าง ถี่ถ้วน รอบคอบช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับ

ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2545) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกลุ่มจังหวัด “ร้อยแก่นสารสินธุ์” เขตตรวจราชการที่ 12 มีความตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ของผู้เรียนภายใต้โครงการ/กิจกรรมการสอบแข่งขันความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเขตตรวจราชการที่ 12 “ร้อยแก่นสารสินธุ์” ครั้งที่ 1 (1 st MSTPE Cluster12) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีความสามารถและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริมศักยภาพนักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสนักเรียนที่มีความสามารถและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. เพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
3. เพื่อส่งเสริมนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้สมรรถนะที่เป็นเลิศ

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนที่มีความสนใจในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สรุปผลการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการการสอบแข่งขันความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเขตตรวจราชการที่ 12 “ร้อยแก่นสารสินธุ์” ครั้งที่ 1 (1 st MSTPE Cluster12) มีการดำเนินกิจกรรม 2 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมการสร้างแบบทดสอบในการแข่งขัน และกิจกรรมการสอบแข่งขันความเป็นเลิศด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

จากการดำเนินโครงการฯ พบว่า

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีแนวทางการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ ๒๑
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นมีนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ครูที่มีความสนใจในการพัฒนาตนเองในการออกข้อสอบสามารถฝึกฝนตนเองในการพัฒนาการออกข้อสอบต่อไปได้
2. ครูและนักเรียนสามารถนำแบบทดสอบในการแข่งขันไปฝึกฝนเพื่อเพิ่มความรู้ให้ตัวเองต่อไปได้

อุปสรรคปัญหา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นไม่ได้มีการเสนอโครงการฯ เนื่องจากเป็นโครงการที่เขตตรวจราชการที่ 12 เป็นผู้จัดตั้งโครงการ จึงทำให้การดำเนินการเพื่อหางบประมาณในการดำเนินการลำบาก และทำให้การดำเนินโครงการไม่ราบรื่นเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. ควรมีงบประมาณในการดำเนินโครงการสนับสนุนจากเขตตรวจราชการที่ 12
2. ควรมีการประชุมในเขตตรวจราชการและเสนองบประมาณตามลำดับขั้นตอนในรอบเวลาการเสนอโครงการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความสะดวกในการดำเนินการ
3. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบควรมีเวลามากขึ้น เนื่องจากข้อสอบมีจำนวนมาก เพื่อให้แบบทดสอบมีมาตรฐาน และผู้ออกข้อสอบไม่ลำบากมากเกินไปและควรมีค่าตอบแทนให้ครูที่ไปออกข้อสอบด้วย

ชื่อโครงการ การพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลของครูในศตวรรษที่ 21

ผู้รับผิดชอบ นางสาวนิภาพร แหลมคม **ตำแหน่ง** ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ที่มาและความสำคัญ

การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นการวัดและประเมินผลสภาพที่แท้จริงของนักเรียนเป็นพื้นฐานของเหตุการณ์ในชีวิตจริง ยึดการปฏิบัติเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับการเรียนการสอน เน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นผู้เกี่ยวข้องในการประเมินมีหลายฝ่ายและเกิดขึ้นในทุกบริบททั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนหรือสถานที่อื่นๆ นอกโรงเรียนโดยครูไม่ได้จัดสถานการณ์ ต้องบูรณาการอยู่ในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างแนบเนียนและเหมาะสม มีการประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน เพื่อให้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ดังนั้นการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นการประเมินผลเชิงคุณภาพ เน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการวิธีการประเมิน และใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย สร้างและพัฒนาระบบประเมินผลงานของผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล และนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษามีจุดเน้นในการจัดการศึกษาด้านทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน จึงต้องมีการวัดและประเมินผลตามแนวใหม่เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการวัดผลที่เน้นทักษะกระบวนการและชิ้นงาน แนวทางในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจะต้องมีความยืดหยุ่นตามสภาพจริง และมีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนน จึงมีการจัดอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ครูในสังกัดในการสร้างเกณฑ์การประเมินเพื่อให้มีความชัดเจนในการประเมินแต่ละรายวิชา และเป็นการประเมินที่ไม่ได้เน้นความรู้เพียงอย่างเดียวแต่ให้ความสำคัญในการประเมินทักษะกระบวนการและชิ้นงานของนักเรียนด้วย เพื่อเป็นการวัดและประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ตามการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลุ่มงานวัดและประเมินผลจึงตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะกระบวนการและชิ้นงาน ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียน จึงจัดโครงการการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลของครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นไปตามกรอบการวัดและประเมินผลแนวใหม่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรอบรู้ในการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนที่เหมาะสมในแต่ละรายวิชา เพื่ออบรมให้ความรู้แก่ครูและให้ครูนำไปพัฒนาต่อยอดในการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนในรายวิชาที่รับผิดชอบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละรายวิชา
2. เพื่อสร้างเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินตามสภาพจริงและการประเมินการปฏิบัติที่มีมาตรฐานสำหรับโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

กลุ่มเป้าหมาย

ครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 คน

สรุปผลการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการการพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลของครูในศตวรรษที่ 21 มีการดำเนินการ 3 กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมเข้าร่วมการอบรมพัฒนาความรู้
- กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ
- กิจกรรมประกวดเครื่องมือการประเมินตามสภาพจริง
- ผลการดำเนินโครงการฯ พบว่า

1. ครูที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 89 ได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน โดยครูที่เข้าร่วมการอบรมสามารถอธิบายและสรุปองค์ความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนได้

2. ครูที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 87 สามารถสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินนักเรียนตามสภาพจริง โดยครูที่เข้าร่วมอบรมสามารถสร้างเครื่องมือการประเมินตามสภาพจริงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับผิดชอบและสามารถนำไปขยายผลกับครูที่โรงเรียนและสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมินเข้าร่วมประกวดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

กิจกรรมการประเมินผลจากการดำเนินโครงการ

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ครูที่มีความสนใจและต้องการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงโดยการใช้เกณฑ์การให้คะแนนเพื่อวัดด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพที่ได้มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นไปใช้ได้

2. ครูที่มีความสนใจในการพัฒนาเครื่องมือสามารถร่วมกันพัฒนาเครื่องมือร่วมกันได้ เช่น การบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

อุปสรรคปัญหา

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริงโดยการใช้เกณฑ์การให้คะแนนยังไม่ค่อย ครูอาจยังไม่เห็นตัวอย่างในการสร้างเครื่องมือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

เพิ่มระยะเวลาในการอบรมเพราะการวัดประเมินเป็นหัวใจหลักในงานวิชาการที่ขับเคลื่อนการพัฒนาได้จริงในระดับสถานศึกษา

ชื่อโครงการ การขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้
 ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2551

ผู้รับผิดชอบ นางสาวนิภาพร แหลมคม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ที่มาและความสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพของ
 คนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 และพหุปัญญาของมนุษย์ที่
 หลากหลาย โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียมความเสมอ
 ภาค ความปลอดภัย มีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา
 ประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน จึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 การ
 ยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการพัฒนาและบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล
 ฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้าง
 ตรรกะความคิด แบบเป็นเหตุเป็นผลให้นักเรียนไทยสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ และยังได้มีนโยบายการ
 ตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการพัฒนาครูในด้านการ
 วัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) เพื่อให้สอดคล้องกับ
 นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนด
 นโยบายและจุดเน้นด้านคุณภาพ โดยส่งเสริมและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ให้ควบคู่
 การเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และมีการวัดและประเมินผล
 ในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียน (Assessment for Learning) ทุกระดับ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จึงตระหนักถึงความสำคัญในการวัดและประเมินผลในชั้น
 เรียนเพื่อพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ จึงต้องมีการวัดและประเมินผลตามแนวใหม่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการ
 วัดและประเมินผลได้รับผลสะท้อนกลับหลังรับการประเมิน และเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนพัฒนาการจัดการ
 เรียนรู้ แนวทางในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจะต้องมีความยืดหยุ่นตามสภาพจริง และมีความ
 ชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนน จึงมีการจัดอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ครูโรงเรียนกัลยาณวัตรซึ่งเป็นโรงเรียน
 ต้นแบบด้านระบบการวัดและประเมินผลในปีการศึกษา 2565 เพื่อต่อยอดความรู้เดิมลงไปสู่การวัดและ
 ประเมินผลในชั้นเรียน ให้การวัดและประเมินผลไม่ได้เน้นความรู้เพียงอย่างเดียวแต่ให้ความสำคัญในการ
 ประเมินทักษะกระบวนการและคุณลักษณะของนักเรียนด้วย ตามการวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้ใน
 ศตวรรษที่ 21 ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลุ่มงานวัดและประเมินผลจึงตระหนักถึง
 ความสำคัญในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการประเมินตาม
 สภาพจริงของผู้เรียน จึงจัดโครงการการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นไปตามกรอบการวัดและประเมินผลแนวใหม่ เพื่อพัฒนาครูให้มีความรอบรู้ในการนำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน
2. เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประเมิน และสามารถสร้างเครื่องมือประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. เพื่อให้ครูสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

กลุ่มเป้าหมาย

ครูโรงเรียนต้นแบบด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 20 คน (โรงเรียนกัลยาณวัตร)

สรุปผลการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการดำเนินกิจกรรมการอบรมให้ความรู้กับครูแกนนำในโรงเรียนกัลยาณวัตร โดยเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการครูได้นำความรู้ที่ได้รับในช่วงเช้ามาลงมือปฏิบัติในการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนักเรียนในช่วงบ่าย

กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพด้านการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากการดำเนินโครงการฯ พบว่า

1. ครูแกนนำที่เข้าร่วมอบรมร้อยละ 100 ในระดับมากขึ้นไป มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลนักเรียนในชั้นเรียนได้
2. ครูแกนนำที่เข้าร่วมอบรมร้อยละ 92 ในระดับมากขึ้นไป สามารถนำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการประเมินไปสร้างเครื่องมือประเมินผลในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
3. ครูแกนนำที่เข้าร่วมอบรมร้อยละ 92 ในระดับมากขึ้นไป สามารถนำความรู้ที่ได้รับการอบรมไปเผยแพร่ได้

การประเมินผลหลังการอบรมครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้อู่ในระดับมาก

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ครูที่มีความสนใจสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน (PLC) เช่น สามารถสร้างเครื่องมือบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ บูรณาการข้ามชั้นเรียน เป็นต้น
2. ครูได้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่มีมาตรฐานนำไปใช้ในชั้นเรียนได้

3. มีครูแกนนำที่มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนเป็นศูนย์ในการให้ความรู้แก่ครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

อุปสรรคปัญหา

ระยะเวลาในการดำเนินการมีเวลาน้อย เนื่องจากงบประมาณในการดำเนินโครงการได้รับช้า จึงไม่สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่ไตรมาสแรก ทำให้กิจกรรมที่ต้องการดำเนินการไม่สามารถทำได้ เช่น การสังเกตการนำเครื่องมือไปใช้ในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการตั้งแต่ไตรมาสที่ 1-2

ชื่อโครงการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม : การขับเคลื่อนอาเซียนวิถีสู่การเรียนรู้ มิติที่ 7
การเสริมสร้างอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้รับผิดชอบ นางสิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่ฝุง **ตำแหน่ง** ศึกษาานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายสุนันท์ พันธจุลาวัลย์ **ตำแหน่ง** ศึกษาานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ.2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาของโครงการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างโอกาสลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาพัฒนาผู้เรียนพิการให้เข้าถึงบริการทางการศึกษา สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งพัฒนาศักยภาพ ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะอาชีพและการมีงานทำ

การเสริมสร้างอาชีพและทักษะพื้นฐานการทำงานในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาและฝึกฝนให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษามีทักษะและสมรรถนะที่เหมาะสม ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ พฤติกรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่สถานประกอบการต้องการ ได้แก่ ทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะการคิดแก้ไขปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการใช้เทคโนโลยี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นจึงได้มีการขับเคลื่อนอาเซียนวิถีสู่การเรียนรู้ มิติที่ 7 การเสริมสร้างอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นขึ้น มุ่งในการเสริมสร้างและเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะอาชีพและทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน สถานประกอบการ และชุมชน ในการเสริมสร้างอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาที่ยั่งยืนซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมครูในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้รายบุคคลในการส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพิ่มโอกาสลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
2. เพื่อเสริมสร้างและเตรียมความพร้อมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้มีความรู้ความเข้าใจด้านทักษะอาชีพและทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21
3. เพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน สถานประกอบการ และชุมชน ในการเสริมสร้างอาชีพสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาที่ยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

1. ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาเรียนรวมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนา จำนวน 64 คน

2. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,015 คน

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ผลการพัฒนาครู พบว่า ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาเรียนรวมใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนา มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ตามหลักสูตรการอบรม การจัดการเรียนรู้รายบุคคล เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการมีงานทำในศตวรรษที่ 21 สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล ออกแบบจัดทำแผนการส่งเสริมทักษะอาชีพและการมีงานทำ สามารถ จัดการเรียนรู้ด้านอาชีพ และวัดประเมินผลตามสภาพจริงภาพรวมในระดับมากที่สุด และจากการสอบถาม ความพึงพอใจ พบว่า ครูมีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมากที่สุด

2. ผลลัพธ์ที่เกิดจากการพัฒนาผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา ได้รับการ จัดการเรียนรู้รายบุคคลเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการมีงานทำในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล โดยเกิดอาชีพที่หลากหลาย ได้แก่ ประเภทอาชีพบริการความงาม (ร้อยละ 4.68) ท่องเที่ยว(ร้อยละ 3.12) เกษตร (ร้อยละ 53.12) อาหารและเครื่องดื่ม (ร้อยละ 28.12) ออกแบบ กราฟฟิก (ร้อยละ 3.12) งานศิลปะและงานฝีมือ (ร้อยละ 14.06) นักร้อง (ร้อยละ 1.56) ขายล็อตเตอรี่ (ร้อย ละ 1.56) ขายประกันชีวิต (ร้อยละ 1.56) และดวงวิโหราศาสตร์ (ร้อยละ 1.56) และจากการสอบถามความพึง พพอใจ พบว่า ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา (ร้อยละ 98) มีความพึงพอใจภาพรวมในระดับมาก ที่สุด

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาเรียนรวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้รับพัฒนาด้านจัดการเรียนรู้รายบุคคลเพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการมีงาน ทำในศตวรรษที่ 21 และ ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมทักษะอาชีพและการมี งานทำในศตวรรษที่ 21 อันเป็นพื้นฐานอาชีพในการสร้างรายได้และการพึ่งพาตนเองตลอดจนการพัฒนา คุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

อุปสรรคปัญหา

ครูมีทักษะประสบการณ์และความถนัดด้านอาชีพเฉพาะด้าน ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริม อาชีพและการมีงานทำบางอาชีพได้สอดคล้องกับความถนัดความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. ควรพัฒนาคู่มือด้านการจัดการเรียนรู้รายบุคคลในการส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางแก่ครูและผู้ที่สนใจศึกษาและนำไปใช้ต่อไป

2. ควรมีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือในการส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะการทำงานในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาระดับมัศึกษากับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ชื่อโครงการ : น้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติและส่งเสริมค่านิยมต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ 2566

กิจกรรม : การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

ผู้รับผิดชอบ นางสาวอรรวรรณ จุลม่วง **ตำแหน่ง** ศึกษาเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

1. ความเป็นมาโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา กำหนดหลักเกณฑ์แนวทางและดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนทรัพยากร ส่งเสริม การนิเทศ การบริหารและการจัดการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของเขตพื้นที่การศึกษา และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข เพื่อเป็นการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จึงได้น้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 มาเป็นหลักในการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับหน่วยงานในสังกัดนำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืนตามรอยพระยุคลบาทอย่างเป็นรูปธรรมทั้ง 4 ด้าน คือ 1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม 3. มีงานทำ - มีอาชีพ 4. เป็นพลเมืองดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายเร่งด่วน (Quick policy) การน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ โดยการส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองดี นั้น จึงได้จัดให้มีโครงการส่งเสริมการน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติ และส่งเสริมค่านิยมต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ 2566 เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดตามจุดมุ่งหมาย ภายใต้กรอบแนวคิดด้านความมั่นคงแบบองค์รวมให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข ตลอดจนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1) ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาในสังกัดได้รับการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

2) สถานศึกษาในสังกัด พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ได้เหมาะสมตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษา

3. กลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวนทั้งสิ้น 84 โรงเรียน

4. สรุปผลการดำเนินงาน

4.1 ผลลัพธ์เชิงปริมาณ

1. ร้อยละ 100 ของสถานศึกษาในสังกัดได้รับการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาใช้ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ

4.2 ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

4.2.1 ระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้น้อมนำพระบรมราโชบาย

ด้านการศึกษามาใช้ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ จนเกิดเป็นผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) คุณภาพระดับต้นแบบ ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน, ระดับดีเยี่ยม 4 โรงเรียน และระดับดี 5 โรงเรียน

4.2.2 ระดับเขตตรวจราชการ

ผู้รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอผลงาน การขับเคลื่อนโครงการฯ ของ สพม.ขอนแก่น ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับเขตตรวจราชการ ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน

4.2.3 ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ผ่านการคัดเลือกผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้รับรางวัลคุณภาพระดับต้นแบบ 1 โรงเรียน, ระดับดีเยี่ยม 2 โรงเรียน และ ระดับชมเชย 3 โรงเรียน

5. ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

สถานศึกษาในสังกัด พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาใช้ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ ให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

6. อุปสรรคปัญหา

ไม่มี

7. ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

- ควรออกแบบการนิเทศ ติดตาม ให้มีการลงพื้นที่เพื่อประเมินสภาพจริง เพื่อให้การขับเคลื่อนโครงการ

มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประวัติศาสตร์และ
หน้าที่พลเมือง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปีงบประมาณ 2566

ผู้รับผิดชอบ นายณิชาชนน แหลมคม **ตำแหน่ง** ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยชี้เป้าหมายของการปฏิรูประบบการศึกษาไทยโดยการพัฒนา
ระบบการเรียนการสอนเพื่อเติมเต็มศักยภาพให้นักเรียนมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รวมถึงการลดปัญหาความ
เหลื่อมล้ำด้านต่างๆ ในระบบการศึกษา โดยอาจกล่าวได้ว่าการพัฒนารูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในชั้น
เรียนเป็นขั้นตอนสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ นโยบายเร่งด่วนของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2565 (Quick Policy) ยังได้ให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการ
เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ที่เกิดจากสภาพปัญหา 1) ครูผู้สอนไม่เข้าใจ
หลักสูตรและการนำไปสู่การจัดการเรียนการสอน 2) การเกิดองค์ความรู้ใหม่และแนวทางในการจัดการเรียนรู้ร่วม
สมัย 3) ขาดระบอบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น โดยศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้
ตระหนักถึงและเห็นความสำคัญ จำเป็น ในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และเพื่อสนองนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้วางแผนการ
ดำเนินการโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประวัติศาสตร์และหน้าที่
พลเมือง ของโรงเรียนในสังกัด สพม.ขอนแก่น ปีงบประมาณ 2566 ผ่านกิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมส่งเสริม
การสอนประวัติศาสตร์ตามแนวประวัติศาสตร์ วิถีใหม่ วิถีอนาคต ประจำปีงบประมาณ 2566 และ ๒)
กิจกรรมส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ขอนแก่น ปีงบประมาณ 2566 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ และเจตคติ และคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย มีความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อสันติสุขในสังคมไทย
ตลอดจนเป็นพลเมืองที่มีสมรรถนะของพลโลกในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประวัติศาสตร์และหน้าที่
พลเมือง ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

กลุ่มเป้าหมาย

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 84 โรงเรียน ได้รับการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองของโรงเรียนในสังกัด

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง ด้วยกระบวนการการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) ได้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมตามความพร้อมและบริบทของสถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงาน (โดยย่อ)

ผลการดำเนินงานการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองฯ

1.กิจกรรมประชุมชี้แจงการดำเนินการในการสอนประวัติศาสตร์

กิจกรรมประชุมชี้แจงการดำเนินการในการสอนประวัติศาสตร์ได้ดำเนินการเพื่อชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนการสอนประวัติศาสตร์ โดยได้มีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุก กิจกรรม 12 เดือน Webina และการบูรณาการ the diary บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทย ในการสอน โดยเสนอแนวทางการและการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูส่งแผนการสอน และคลิปเกี่ยวกับการสอน เพื่อเผยแพร่และรับเกียรติบัตร

2.กิจกรรมเว็บไซต์ส่งเสริมการสอนประวัติศาสตร์

กิจกรรมเว็บไซต์ส่งเสริมการสอนประวัติศาสตร์ โดยมีการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของ สพม.ขอนแก่นขึ้น ซึ่งจะรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการสอนประวัติศาสตร์ ผลงานครูประกอบไปด้วย แผนหน้าเดียวในการบูรณาการการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและการบูรณาการ the diary บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทย และคลิปเกี่ยวกับการสอนดังกล่าว ซึ่งเป็นผลงานของครูใน สพม.ขอนแก่น ที่ส่งผลงานเข้ามาเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

3.กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมือง

กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับครูผู้สอนประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง ได้จัดดำเนินการในวันที่ 9 พฤษภาคม 2566 เพื่อพัฒนาครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในการสอนประวัติศาสตร์แบบเชิงรุก โดยมีครูเข้าร่วมทั้งหมด 84 คนจาก 84 โรงเรียนของ สพม.ขอนแก่น ซึ่งผลการอบรมพบว่า มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี

4.กิจกรรมนิเทศติดตามการสอนประวัติศาสตร์

กิจกรรมนิเทศติดตามการสอนประวัติศาสตร์ โดยบูรณาการในโครงการ “การนิเทศ วิถีใหม่ วิถีคุณภาพใช้พื้นที่เป็นฐาน” วันที่ 12-22 มิถุนายน 2566 โดยได้ดำเนินการนิเทศการสอนประวัติศาสตร์ทั้ง 84 โรงเรียน โดยผู้นิเทศที่รับผิดชอบได้สะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนครบทั้ง 84 โรงเรียน เพื่อพัฒนาการสอนประวัติศาสตร์เชิงรุก

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

การดำเนินการโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองช่วยให้ครูสามารถสอนประวัติศาสตร์แบบ (Active Learning) ซึ่งส่งผลต่อ

การพัฒนาผู้เรียนในการเรียนประวัติศาสตร์ โดยสามารถต่อยอดโดยการเพิ่มกลุ่มเป้าหมาย และแนวการพัฒนาในการสอนต่อไปตามบริบทและความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

อุปสรรคปัญหา

โรงเรียนบางโรงเรียนขาดสื่ออุปกรณ์ที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน หากเน้นการอบรมที่ใช้เทคโนโลยีอาจทำให้นำไปใช้ได้ยาก

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

พัฒนาครูผู้สอนประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง และคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนเป็นแนวในการพัฒนาต่อไป

ชื่อโครงการ การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

ผู้รับผิดชอบ นายวรวิทย์ คุณประทุม **ตำแหน่ง** ศึกษาพิเศษ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายจิรัฐติกุล ดอนวิจารณ์ขจร **ตำแหน่ง** ศึกษาพิเศษ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางสิรินันท์ สุรไพฑูรย์ แซ่ผุง **ตำแหน่ง** ศึกษาพิเศษ ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
พิเศษหน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบายสำคัญที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือและช่วยกัน ดำเนินการ ให้ประสบความสำเร็จ โดยมีเป้าประสงค์สำคัญ ได้แก่ ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ที่สอดคล้องเหมาะสม กับการเสริมสร้างความมั่นคง ผู้เรียนมีสมรรถนะและความสามารถในการแข่งขัน ที่สนองความต้องการ ของตลาดงานและประเทศ ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียน ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาคประกอบกับโลกสมัยใหม่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงที่ท้าทาย อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงยังเป็นไปอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งคม ความรู้ (knowledge-based society) ทักษะที่ จำเป็นในสังคมความรู้ คือ ทักษะการคิด วิเคราะห์ ทักษะในการเลือกสรรและประมวลผลข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ มากมาย แต่ในสภาพปัจจุบัน ครูผู้สอนยังสอนด้วยการบรรยาย ไม่เน้นการสอนกระบวนการอันนำไปสู่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนในยุคนี้จึงควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะแห่ง อนาคตใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะขั้นพื้นฐานที่สามารถใช้ชีวิตได้ในสังคมได้อย่างมี คุณภาพ ดังนั้น การสร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมจึงมีความจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องเป็น ผู้สร้างผู้เรียนทุกคน ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในศตวรรษที่ 21 และศึกษานิเทศก์ต้องช่วยเหลือ และทำงานร่วมกันกับครู ผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ครูใช้ศักยภาพในการสอนอย่างเต็มที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาโรงเรียน ในสังกัด ครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเตรียมผู้เรียน ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 จึงจัดทำโครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาโรงเรียน ครูผู้สอนในสังกัด เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) สู่ระดับห้องเรียน ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนของครู ต้องเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21 สามารถ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะจำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรมในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ตรงตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

3. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน เทคนิค วิธีการที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

4. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้บริหารด้านการนิเทศภายใน เทคนิค วิธีการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชฌิมศึกษาขอนแก่นทุกโรงเรียน (84 โรงเรียน)

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ

1. ผู้เรียนร้อยละ 98.01 มีทักษะจำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ครูผู้สอนร้อยละ 100 ได้รับการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ตรงตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

3. ครูผู้สอนร้อยละ 100 ได้รับการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน เทคนิค วิธีการ ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

4. ผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 100 ของโรงเรียนในโครงการร่วมกระบวนการนิเทศภายใน ติดตาม การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูสอน

ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ

ผู้เรียนมีทักษะจำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนครูผู้สอนได้รับการพัฒนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่เทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ในระดับชั้นเรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ตรงตามความต้องการและบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในโครงการร่วมกระบวนการนิเทศภายใน ติดตาม การพัฒนาการจัด

การเรียนรู้ของครูสอน และโรงเรียนในโครงการมีการดำเนินการตามกิจกรรมในโครงการครบทุกกิจกรรมการพัฒนาในระดับ ดีมาก

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ด้านสารสนเทศ ทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นในการวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้อง กับศตวรรษที่ 21 ตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

อุปสรรคปัญหา

ไม่มี

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

ไม่มี

ชื่อโครงการ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโดยบูรณาการกับโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ.2566

ผู้รับผิดชอบ นางสาวยุวภา ราวี ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาและความสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พร้อมทั้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่นได้มีนโยบายการส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น และโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนวิถีพุทธ ในสังกัด ได้มีการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของครูในกลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนในสังกัดและได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนวิถีพุทธ ตามอัตลักษณ์ 29 ประการ อัตลักษณ์ด้านที่ 3 จัดการเรียนการสอน โรงเรียนวิถีพุทธมีการจัด การศึกษาแบบบูรณาการโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาคือหลักไตรสิกขามาบริหารจัดการศึกษาและ พัฒนาผู้เรียนโดยรวม พบว่า ครูในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ใช้วิธีการสอนแบบเดิม ผู้เรียน ได้เรียนรู้ในฐานะผู้รับ ผ่านการฟัง อ่าน ดู ครูขาดทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผู้เรียน เรียนในฐานะลงมือ ผ่านการคิด และปฏิบัติ โดยเฉพาะในรายวิชาพระพุทธศาสนาที่ผู้เรียนจะต้องได้รับการ พัฒนาทักษะการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึง เริ่มจากการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนให้มีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเชิงประจักษ์ จะช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร พร้อมทั้ง สร้างและพัฒนาครูให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีใน ฐานะชาวพุทธ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาขอนแก่น ปีงบประมาณ พ.ศ.2566

2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step ผ่านกิจกรรม 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม มัคทายก ของครูโรงเรียนวิถียุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

3. เพื่อพัฒนาสมรรถนะของศึกษานิเทศก์ ด้านนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นให้มีคุณภาพ

สรุปผลการดำเนินงาน

จากการพัฒนาสมรรถนะของครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน 4 สาระการเรียนรู้ และอีกหนึ่งสาระการเรียนรู้ในรายวิชาพระพุทธศาสนาผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม มัคทายก กรณีศึกษาโรงเรียนวิถียุทธ จำนวน 53 โรงเรียน

ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ใช้กระบวนการ GPAS 5 Step และสามารถที่เป็นแบบอย่างได้ คิดเป็นร้อยละ 71.80 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดคือ ร้อยละ 65 และได้มีการศึกษาตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step พบว่า

1.1 โรงเรียนมีแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับ ดีมาก เป็นแบบอย่างได้ จำนวน 38 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.80

1.2 โรงเรียนมีแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่อยู่ในระดับ ดี แต่มีบางองค์ประกอบที่ต้องแก้ไขปรับปรุง

เพิ่มเติม จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 20.75

1.3 โรงเรียนมีแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 4 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 7.55

2. จากแบบสอบถามและการรายงานผลการพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนของครูที่เป็นเชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step พบว่า

2.1 โดยภาพรวมการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step อยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.52 เมื่อศึกษารายด้าน พบว่า

2.1.1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.52 เมื่อศึกษารายละเอียดของการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า

1) ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบของแผนครบถ้วนสมบูรณ์ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อหา และการวัดและประเมินผล

2) ครูมีสื่อที่เป็นเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ประสบการณ์จริงในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งได้มีวิธีการวัดผลและประเมินผลการจัดเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และตามสภาพจริง

2.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอน จากเดิมเป็นผู้เรียน เรียนในฐานะเป็นผู้รับ ผ่านการฟัง อ่าน ดู เปลี่ยนเป็นผู้เรียน เรียนในฐานะเป็นผู้ลงมือ ผ่านการคิด วิเคราะห์ และปฏิบัติมากขึ้น ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน ครูมีแรงจูงใจในการสอนและผู้เรียนรู้อย่างมีความหมาย สนุกกับการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.50 เมื่อสังเกตการสอนผ่านระบบออนไลน์ และคลิปวิดีโอการสอน พบว่า

1) ครูมีการจัดบรรยากาศในห้องเรียนเน้นความร่วมมือของผู้เรียนและเป็นกัลยาณมิตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนและได้มีการทำงานเป็นกลุ่ม มีการพัฒนามิติด้านสังคมร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน

2) ครูใช้สื่อที่หลากหลายทั้งในขั้นตอนการนำเข้าสู่ชั้นเรียน ระหว่างเรียน และหลังการปฏิบัติกิจกรรม เช่น ในขั้นตอนที่ 5 ของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step ที่มีการต่อยอดสู่สังคม กิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ทางสังคม ครูผู้สอนจะใช้สื่อจากคลิปวิดีโอเป็นตัวอย่าง เช่น การทำโครงการจิตอาสา ให้นักเรียนดูเป็นแนวทางเพื่อให้นักเรียนได้เกิดแรงบันดาลใจในการต่อยอดกิจกรรมในเนื้อหาที่เรียนออกสู่สังคม

3.ผลลัพธ์ที่เกิดจากการจัดทำแบบสอบถามวิจัยโรงเรียนวิถีพุทธ (กรณีศึกษา) จำนวน 53 โรงเรียน พบว่า

3.1 ด้านเจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step ของครูโรงเรียนวิถีพุทธพบว่า

1. ครูมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.51 เมื่อเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่า

1.1 ครูมีความตั้งใจที่จะจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.72

1.2 ครูมีความรู้สึกสนุกเมื่อผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่สอน อยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.66

1.3 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้คิดในสิ่งที่ปฏิบัติ ส่งผลให้การเรียนรู้น่าสนใจ สนุกสนานมากขึ้น อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.57 และลำดับที่มีเจตคติ น้อยที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นวิธีการ และแนวทางที่น่าสนใจ เหมาะกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 4.28 ซึ่งครูให้เหตุผลว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ต้องใช้เวลาในการ เตรียมการสอนนาน ครูมีภาระงานมาก การเตรียมการสอนค่อนข้างลำบาก เช่น การเตรียมสื่อ การเตรียมสถานที่ใช้ในการฝึกประสบการณ์จริง หรือเตรียมสถานการณ์ในการเรียนรู้ เป็นต้น

2. ด้านความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนากระบวนการนิเทศแบบบูรณาการ 3 ประสาน (คลินิก,ชี้แนะทางปัญญา,พี่เลี้ยง) เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการ (Active Learning) ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Step ผ่านการจัดกิจกรรม 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม มัคนายก พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.50 เมื่อเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 3 ลำดับ พบว่า

2.1 โรงเรียนมีการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.70

2.2 การนิเทศแบบบูรณาการเป็นการนิเทศที่ช่วยให้ครูได้รับการช่วยเหลือ และร่วมมือกันอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.64

2.3 การนิเทศแบบบูรณาการเป็นการนิเทศที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จของการเรียนรู้ อยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.58 และลำดับที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ

2.4 การนิเทศแบบบูรณาการจะช่วยให้สถานศึกษาได้ทราบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู อยู่ในระดับ ดี ค่าเฉลี่ย 4.36

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินงานพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของโรงเรียนในสังกัดในการขับเคลื่อนเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.ผู้บริหารโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งร่วมรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนของครูผ่านการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเข้มแข็งเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

3.ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของโรงเรียนในสังกัดได้รับการพัฒนา ศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อนำไปต่อยอดพัฒนาผลงานทางวิชาการในการขอ เลื่อนวิทยฐานะ

4.นักเรียนได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผ่านการจัดกิจกรรม การ วัตถุประสงค์และประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพจริง ได้ลงมือ ผ่านการคิด และปฏิบัติ พร้อมทั้ง ได้รับการพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมๆ กับการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิต

5.ศึกษานิเทศก์ได้รับการพัฒนาศักยภาพการด้านกรนิเทศการศึกษาให้มีคุณภาพ

อุปสรรคปัญหา

1.งบประมาณในการบริหารจัดการอบรมพัฒนามีน้อย ไม่สามารถดำเนินการอบรมพัฒนาและนำผู้เข้ารับการอบรมไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกได้

2.ครูมีภาระงานมาก การนิเทศ ติดตามไม่ได้เป็นไปตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกเพื่อจัดประสบการณ์ตรงให้กับผู้เข้ารับการอบรม

2. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานที่เกิดจากการพัฒนางานของครูและเผยแพร่ผลงานของครูในระดับ สหวิทยาเขต เขตพื้นที่การศึกษา เขตตรวจราชการ และระดับประเทศ

ชื่อโครงการ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2566

ผู้รับผิดชอบ นางจินตนา คงอานนท์ ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ วิทยฐานะ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาและนำข้อเสนอแนะไปจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติ พร้อมทั้งนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ที่ทำงานให้กับสถานศึกษามาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 37 แห่ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 20 คน และกลุ่มผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา จำนวน 37 แห่ง ๆ ละไม่น้อยกว่า 20 คน โดยมีการประเมิน 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ 2) การใช้งบประมาณ 3) การใช้อำนาจ 4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ 5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต 6) คุณภาพการดำเนินงาน 7) ประสิทธิภาพการสื่อสาร 8) การปรับปรุงระบบการทำงาน 9) การเปิดเผยข้อมูล และ 10) การป้องกันการทุจริต

สำหรับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.1 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยภาพรวมระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย 90.23 ซึ่งถือว่ามีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ใน ระดับ A โดย ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ ได้คะแนนสูงสุด ร้อยละเฉลี่ย 94.62 ส่วนตัวชี้วัดที่ได้คะแนนต่ำกว่าตัวชี้วัดอื่นๆ คือ ตัวชี้วัดที่ 10 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย 83.41

1.2 การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นรายตัวชี้วัด ซึ่งได้จากการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา และจากเอกสารหลักฐานการเปิดเผยข้อมูลของสถานศึกษา ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	94.62	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 2 การใช้งบประมาณ	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	85.90	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 3 การใช้อำนาจ	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	90.05	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 4 การใช้ทรัพย์สินของราชการ	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	86.02	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 5 การแก้ไขปัญหาการทุจริต	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	86.33	ซึ่งอยู่ในระดับ	A

ตัวชี้วัดที่ 6 คุณภาพการดำเนินงาน	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	89.34	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 7 ประสิทธิภาพการสื่อสารได้	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	87.38	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 8 การปรับปรุงระบบการทำงาน	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	89.05	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 9 การเปิดเผยข้อมูล	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	93.45	ซึ่งอยู่ในระดับ	A
ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต	ได้คะแนนร้อยละเฉลี่ย	83.41	ซึ่งอยู่ในระดับ	B

สถานศึกษาได้คะแนนการประเมินผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ AA จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.14 สถานศึกษาที่มีผลคะแนนอยู่ในระดับ A จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 37.84 สถานศึกษาที่มีผลคะแนนอยู่ในระดับ B จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 27.03

1.3 ร้อยละสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ITA ได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป จำนวน 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 72.97

2. ปัญหาและอุปสรรคการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์

2.1 ด้านบุคลากร

- 1) ความเข้าใจในกระบวนการประเมิน ITA Online ของสถานศึกษาบางแห่งยังเข้าใจไม่ถูกต้อง
- 2) ผู้รับผิดชอบด้าน ITA ของสถานศึกษาในโรงเรียนบางแห่ง ยังไม่เข้าใจในการดำเนินการตามตัวชี้วัดและจุดประสงค์ของการดำเนินการในคู่มือ มีการให้ข้อมูลที่ไม่ตรงตามตัวชี้วัดอยู่หลายกรณีพอสมควร จึงทำให้ขาดคะแนนในส่วนนั้น ๆ ไปโดยไม่จำเป็น
- 3) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่บางโรงเรียน ไม่ได้ให้ความสนใจในการเข้ารับการประเมิน มากเท่าที่ควร

2.2 ด้านเทคนิค

- 1) ในปีงบประมาณ 2566 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการตอบแบบวัดการรับรู้ EIT อยู่ 2 แบบ ได้แก่ แบบวัดการรับรู้ EIT (1) หมายถึง ส่วนที่หน่วยงานประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้รับบริการหรือติดต่อราชการกับหน่วยงานได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมสะท้อนความคิดเห็นต่อการปฏิบัติราชการของหน่วยงานด้วยตนเอง แบบวัดการรับรู้ EIT (2) หมายถึง ส่วนที่ผู้ประเมินวิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่สำคัญของหน่วยงาน
- 2) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในส่วนของตัวชี้วัด OIT ของโรงเรียนในสังกัดนั้นต้องเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียน ซึ่งโดยส่วนมากโรงเรียนจะมีการจ้างให้บุคคลภายนอกเป็นผู้ดูแลเว็บไซต์ฯดังกล่าวจึงทำให้เป็นเรื่องยุ่งยากในการเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้าน OIT ของโรงเรียน กรณีจะเพิ่มข้อมูลที่จำเป็น เช่น แบนเนอร์ต่าง ๆ ลิงค์ข้อมูลเข้าสู่ระบบโซเชียลมีเดีย เป็นต้น แล้วผู้รับจ้างไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ถูกต้อง

3. ข้อเสนอแนะการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาออนไลน์

3.1 ด้านบุคลากร

1) แจ้งกระบวนการวิธีการดำเนินงานผ่านทาง Social Network /ประชุม Video Conference มีการจัดทำคลินิก ITA หรือการถาม-ตอบประเด็นข้อสงสัยผ่านทางหน้าเพจของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว

2) ผู้รับผิดชอบในด้าน ITA ของโรงเรียน ควรมีความรู้ความเข้าใจในจุดประสงค์ เข้าใจในตัวชี้วัดและสามารถตีความตามข้อบ่งชี้ที่ให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินงาน โดยศึกษาคู่มือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ละเอียด เพื่อที่การดำเนินงานของโรงเรียนดังกล่าวจะได้เป็นไปอย่างถูกต้องตามจุดประสงค์ และจะไม่เสียคะแนนโดยใช่เหตุเมื่อนำข้อมูลมาเผยแพร่ไม่ตรงตามตัวชี้วัด

3) ควรมีการสร้างความเข้าใจให้กับโรงเรียนให้การดำเนินการวิเคราะห์ และการกำหนดมาตรการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสให้ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบ รวมถึงชี้แจงการให้ความสำคัญของการประเมิน เพื่อจะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเป็นรูปธรรม และเกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

3.2 ด้านเทคนิค

1) ที่ปรึกษาการประเมิน และสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมิน ควรมีการทบทวนวิธีการใช้งานระบบ ITA Online

2) โรงเรียนที่มีการว่าจ้างบุคคลภายนอกในการทำเว็บไซต์ของโรงเรียน ควรมีการทำความเข้าใจกับผู้รับจ้าง ในกรณีที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อมูลบางประการที่นอกเหนือจากการทำเว็บไซต์ปกติ เพื่อที่จะทำให้เว็บไซต์ของโรงเรียน มีประสิทธิภาพ ตรงตามตัวชี้วัดในคู่มือที่ได้กำหนดไว้

ชื่อโครงการ การพัฒนาทักษะด้านอาชีพสู่การเป็นผู้ประกอบการ ของโรงเรียนภายใต้โครงการคอนเน็กซ์อีดี
ผู้รับผิดชอบ นายสมาน ล้าลอง **ตำแหน่ง** ศึกษาธิการเขต **วิทยฐานะ** ศึกษาธิการชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิสัยทัศน์คือการสร้างคุณภาพทุนมนุษย์สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ยังมีพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนที่หลากหลาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมสู่การขับเคลื่อนโรงเรียนภายใต้โครงการคอนเน็กซ์อีดี เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาคนอย่างยั่งยืนและเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ควบคู่กับการมีคุณธรรม และพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 11 โรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและความมั่นใจ การได้ลงมือปฏิบัติจริง เปิดประสบการณ์ภายนอกของนักเรียนสร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะอาชีพให้นักเรียนได้รู้จักการทำมาค้าขาย สร้างรายได้และก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ยกกระตือรือร้นการมีส่วนร่วม ระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน สู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นรูปธรรมชัดเจนและมีความต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารมีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นผู้นำในการบริหารโรงเรียน ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยมีเด็กเป็นศูนย์กลาง เสริมสร้างคุณธรรมและความมั่นใจ การได้ลงมือปฏิบัติจริง เปิดประสบการณ์ภายนอกของนักเรียนสร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะอาชีพให้นักเรียนได้รู้จักการทำมาค้าขาย สร้างรายได้และก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่
3. เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ยกกระตือรือร้นการมีส่วนร่วม ระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน สู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นรูปธรรมชัดเจนและมีความต่อเนื่อง

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เรียน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนภายใต้โครงการคอนเน็กซ์อีดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จำนวน 11 โรงเรียน

สรุปผลการดำเนินงาน

ร้อยละ 100 โรงเรียนภายใต้โครงการคอนเน็กซ์อีดี จำนวนทั้งหมด 11 โรงเรียน เตรียมทักษะอาชีพ และหลักการทำธุรกิจ ส่งเสริมวินัยทางการเงินพร้อมก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ ผู้บริหารมีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็นผู้นำในการบริหารโรงเรียน ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์แก้ปัญหา และคิดเชิงสร้างสรรค์ควบคู่กับการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนทั้งในฐานะของประชาชนชาวบ้านในการให้ความรู้ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ครู นักเรียนและชุมชนในการพัฒนาตนเองแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะอาชีพให้นักเรียนได้รู้จักการทำมาค้าขาย สร้างรายได้และก้าวสู่การเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ สถานศึกษาได้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนด้านอาชีพ เพิ่มรายได้ และสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของชุมชน ยกกระตือรือร้นมีส่วนร่วม ระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน สู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นรูปธรรมชัดเจนและมีความต่อเนื่อง

ประโยชน์และการต่อยอดพัฒนา

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน ด้าน ทั้งในด้านความรู้ ด้านคุณธรรม ด้านทักษะการคิด และด้านทักษะอาชีพ มีความรู้ ความสามารถคิดวิเคราะห์ มีทักษะด้านภาษาและเทคโนโลยี ทักษะอาชีพ มีทักษะชีวิต และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีสมรรถนะที่สำคัญ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีสุขภาพทางร่างกาย มีทักษะชีวิตและลักษณะจิตสังคมที่ดี มีทักษะอาชีพที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติสิ่งสมประสบการณ์ตรงจากการสร้างสรรค์ผลงานต่อยอดองค์ความรู้ให้มีมูลค่าเพิ่มและเกิดความภาคภูมิใจในผลงานเกิดเป็นนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. ครู มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเสริมสร้างทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและคิดเชิงสร้างสรรค์ควบคู่กับการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนมีการใช้วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยส่งเสริมความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ สนใจใส่ใจดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีการพัฒนาตนเองแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community :PLC) อย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาคาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อประโยชน์สูงสุด ต่อคุณภาพผู้เรียน

4. โรงเรียน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก มีคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย มีมาตรการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สู่ความเป็นสากล มีความโดดเด่นในการเป็นโรงเรียนต้นแบบของการปฏิรูปการศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมสนับสนุนจากพลังประชารัฐ

5. ผู้ปกครองและชุมชน ให้การยอมรับเชื่อถือต่อคุณภาพของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทั้งในฐานะของปราชญ์ชาวบ้านในการให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน ดูแลและใส่ใจให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ ตลอดจนให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาเสมือนเป็นเจ้าของโรงเรียน

อุปสรรคปัญหา

1. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนโรงเรียนในโครงการยังขาดทักษะในศตวรรษที่ 21 และการตระหนักรู้และการสร้างคุณค่าแก่สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
2. ด้านการมีส่วนร่วม โรงเรียนโครงการส่วนมากยังขาดการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน บางโรงเรียนดำเนินงานโครงการได้จากความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร ครู และชุมชน ส่วนการส่งเสริมการตลาดยังขาดพื้นที่รองรับในการนำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ออกวางจำหน่าย
3. ด้านผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้การส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างดี แต่บางโรงเรียนยังไม่มีผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้โรงเรียนขาดการประสานงานดำเนินโครงการ ขยับเคลื่อนให้มีประสิทธิภาพได้ โรงเรียนบางแห่งมีครูผู้สอนสอนไม่ตรงวิชาเอก ในการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ถ้ามีครูที่มีความรู้ที่ตรงวิชาเอกจะสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้การพัฒนาต่อยอดงานหรือผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี เช่น ครูคหกรรม ครูเกษตร ครูอุตสาหกรรม ครูศิลปะ หรือครูคอมพิวเตอร์
4. ด้านหลักสูตรและการสอน โรงเรียนยังขาดความชัดเจนในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพ
5. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โรงเรียนบางแห่งยังขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาโรงเรียน เช่น ไม่มีห้องเรียนคอมพิวเตอร์ที่พร้อมใช้งาน ขาดระบบอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ ไม่มีห้องเรียน ICT และเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็น

ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

1. ส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และการตระหนักรู้และการสร้างคุณค่าแก่สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
2. ส่งเสริมให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน อีกทั้งการสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้น
3. ส่งเสริมให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ
4. ส่งเสริมให้โรงเรียนได้พัฒนาด้านหลักสูตรและการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านอาชีพ พัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติมากขึ้น เช่น พัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดให้บูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม เลือกเรียนตามความสนใจ (Shopping Course) ชุดรายวิชาต่อเนื่อง (Block Course) จัดเป็นฐานการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) โครงการอาชีพ การจัดฐานการเรียนรู้สู่อาชีพ หรือ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆที่จำเป็น เช่น ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ที่พร้อมใช้งานและทันสมัย มีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพ มีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่จำเป็นและพร้อมใช้งาน

ชื่อโครงการ โครงการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) “กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างสื่อเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านการเขียน สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา”

ผู้รับผิดชอบ นายนิคม กองเพชร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ **วิทยฐานะ** ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2566

บทสรุปผู้บริหาร

1. ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

สืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้มีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและแก้ปัญหาในกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับผู้เรียน ทุกระดับ โดยหาวิธีการแก้ปัญหาสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) โดยมีวิธีการ/รูปแบบ/โครงการ/กิจกรรม (ตั้งแต่เริ่มขับเคลื่อนนโยบายฯ) และดำเนินการตามมาตรการการแก้ปัญหาการอ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่องเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง ในสถานศึกษา สังกัดสพม.ขอนแก่น เพื่อขับเคลื่อนสถานการณ์ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างสื่อเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านการเขียน สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ณ ห้องประชุมโรงเรียนขามแก่นนคร อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกสอนซ่อมเสริมพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ
- 2.2 เพื่อเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมด้านการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Loss) ผ่านสื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนผ่านเครือข่ายที่หลากหลาย
- 2.3 เพื่อจัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

- 1) นักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ โควิด-19 (ใช้สถิติข้อมูลตั้งแต่การออกมาตรการ

ขับเคลื่อนการแก้ปัญหาโดยใช้มาตรการการแก้ปัญหาการอ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่องเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงเร่งฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้จนถึงปัจจุบันโดยให้สถานศึกษาในสังกัดสำรวจข้อมูลจำนวน 587 คน

2) สพม.ขอนแก่น ดำเนินการคัดกรองโดยใช้เครื่องมือคัดกรองการอ่านการเขียน พบว่า มีนักเรียนทุกระดับชั้นที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจำนวน 4,306 คน และการเขียน จำนวน 4,408 คน นักเรียนที่ได้รับการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ด้านการอ่าน ผู้เรียนทุกระดับ จำนวน 4,306 คน ลดลงจำนวน 3,351 คน คิดเป็นร้อยละ 83.34 ด้านการเขียน จำนวน 4,408 คน ลดลงจำนวน 3,629 คน คิดเป็นร้อยละ 86.06 (ข้อมูลจากการอ่านการเขียนของนักเรียนในระดับ ชั้น ม.1-6 ปีการศึกษา 2566)

3) โรงเรียนในสังกัด สพม.ขอนแก่น มีสื่อ/นวัตกรรมพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนที่ประสบผลสำเร็จเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ส่งผลต่อการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. สำนักงานเขตพื้นที่และสถานศึกษามีเครื่องมือคัดกรองภาวะถดถอยพัฒนาการและการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการอ่านการเขียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 เพื่อแก้ปัญหาการอ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่องและมีสมรรถนะการอ่านขั้นสูง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 เชิงคุณภาพ

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่ได้รับการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างสื่อเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านการเขียน สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ส่งผลต่อผู้เรียน ดังนี้

1. นักเรียนของโรงเรียนในสังกัด สพม.ขอนแก่น ได้รับการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่องและมีสมรรถนะการอ่านขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 84.70

2. สถานศึกษามีการใช้แบบฝึกทักษะการแก้ปัญหาการอ่านการเขียนเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้คิดเป็น ร้อยละ 100

4. ผลการดำเนินงาน

จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างสื่อเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านการเขียน สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างสื่อเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านการเขียน สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.64) และมีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน รายการที่ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ ความพึงพอใจต่อการเข้าอบรมครั้งนี้ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.57) ความเหมาะสมของสถานที่การอบรมและความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของวิทยากร ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.58) และการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.59)

จากการตอบแบบสอบถามของผู้เรียนรับการอบรมเชิงปฏิบัติต้องการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น จัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และเนื้อหาด้านภาษาไทย เรียงตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้ การสอนวรรณคดี, การสอนวรรณคดีไทยให้น่าสนใจ การทำบอร์ดเกมการเรียนรู้, เทคนิคการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีโดยใช้แอปพลิเคชันช่วยสอนต่าง ๆ, การจัดการเรียนการสอน, การอ่านทำนองเสนาะ, การอ่านขั้นสูง, การอ่านคิดวิเคราะห์, การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการ, การผลิตสื่อที่หลากหลาย ทันสมัย, การสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อแก้ปัญหาการอ่านการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้, การพัฒนาความฉลาดรู้การอ่าน, เทคนิคการสอน นวัตกรรมการตัดการเรียนการสอน, การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านการเขียนของนักเรียน, พัฒนาการอ่านจับใจความ, แนวทางการสอนหลักภาษาไทยและวรรณคดีและการทำสื่อการสอนวรรณคดีไทย

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ควรมีการจัดอบรมทุกปีการศึกษา
2. ควรใช้เวลาในการอบรมประมาณ 2 วัน
3. ขั้นตอนการทำสื่อควรบรรยายให้ชัดเจน บอกทีละขั้นตอน

ชื่อโครงการ ตัวชี้วัดตามนโยบายเร่งด่วน (Quick Policy) จุดเน้นตัวชี้วัดที่ 4 ระดับความสำเร็จของการนำผล RT /NT/ O-NET หรือผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนอื่นๆไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
โดย นายกัมพล ชันทะวงษ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ปี พ.ศ 2566

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาหรือเหตุผลความจำเป็น

ในปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้รับมอบหมายจาก สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน) ให้ดำเนินการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อวัดความรู้และความคิดของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และนำผลการทดสอบไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ประกอบกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน (Quick Policy) จุดเน้นตัวชี้วัดที่ 4 ระดับความสำเร็จของการนำผล RT /NT/ O-NET หรือผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนอื่นๆไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้ดำเนินการนำผล RT /NT/ O-NET หรือผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนอื่นๆไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาทุกแห่งนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง
2. เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งนำผลการประเมินไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายหรือวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
3. เพื่อสร้างความตระหนัก สื่อสาร และทำความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนอื่นๆ
4. เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนอื่นๆ

กลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ทั้ง 84 โรงเรียน

สรุปผลการดำเนินงาน

1. การเตรียมความพร้อมก่อนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิในระดับโรงเรียน ระดับชั้นเรียน ระดับห้องเรียน

ระดับโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ได้เตรียมความพร้อมก่อนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ในระดับโรงเรียนโดยมอบหมายให้โรงเรียนได้วิเคราะห์ผลการสอบ O-NET ของโรงเรียนในสังกัด ที่มีระดับคุณภาพต้องปรับปรุงเร่งด่วน แล้วระดมความคิดจากบุคลากรของโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางและวิธีการที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ของนักเรียนสูงขึ้น วางแผนหาแนวทางและดำเนินการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ของนักเรียนในปีต่อไปให้สูงขึ้น จัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-NET) ขึ้น รายละเอียดของกระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พอสรุปได้ดังนี้

1) การตรวจสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการประเมินคุณภาพโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์ว่าโรงเรียนมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดเป็น การวิเคราะห์และจัดทำฐานข้อมูล (Baseline) เช่น พิจารณาจากผลการสอบ O-NET หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปีของสถานศึกษา

2) กำหนดเป้าหมายความสำเร็จ เช่น

- ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ในทุกรายวิชา
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (GPAX) สูงกว่าค่าเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3) มุ่งพัฒนากลยุทธ์แล้วนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ เช่น

- ขับเคลื่อนห้องเรียนคุณภาพ หรือประกันคุณภาพแต่ละรายวิชา แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แม้แต่ครูทุกคนต้องตั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ และดำเนินการยกระดับคุณภาพให้ได้ตามเป้าหมาย

4) ประเมินรวบรวมเอกสารหลักฐาน ที่แสดงถึงความก้าวหน้าของงานตามเป้าหมาย

ทั้งนี้ การดำเนินงานแต่ละขั้นตอนเน้น “การมีส่วนร่วม” ของ ครู ผู้เกี่ยวข้อง ฝ่ายต่าง ๆ เช่น

กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง เป็นต้น

ระดับชั้นเรียน/ระดับห้องเรียน

1) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่คาดหวัง มีวิธีการดำเนินการดังนี้

- การปรับเปลี่ยนท่าทีของครูในการจัดการเรียนรู้
- การกำหนดเกณฑ์ที่คาดหวังและเกณฑ์การประเมินผล
- การจัดกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสม
- การกำหนดรูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้และการจัดกิจกรรม

2) การช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตร

- การดูแลใกล้ชิดเพื่อปรับพฤติกรรมและให้โอกาสนักเรียน

- การเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์เพื่อให้ได้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

2. การนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ด้านการบริหาร, ด้านการเรียนการสอน, ด้านการวัดและประเมินผล)

ด้านการบริหาร

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศของการทดสอบในภาพรวม และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและโรงเรียน เพื่อหาแนวทางและวิธีการในการส่งเสริม โดยกำหนด เป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระและรายสาระของโรงเรียน
- 2) วิเคราะห์ผลการประเมินของเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้รายโรงเรียนและสาระการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ สรุปเป็นจุดอ่อน จุดแข็ง และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน
- 3) ใช้ข้อมูลสารสนเทศ จากผลการประเมิน ในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ
- 4) มีการวางแผน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น
- 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะทางวิชาการให้มากขึ้น
- 6) มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเรียนการสอน

- 1) ครูผู้สอนควรวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาในด้านต่างๆ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคล นำสื่อ เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการและกระบวนการคิด
- 2) ศึกษาผลการประเมินและนำผลการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลไปวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และคุณภาพ ที่กำหนดไว้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดประเมินผลสอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้
- 4) พัฒนาการเรียนการสอนที่หลากหลายจัดทำวิจัยในชั้นเรียนรวมถึงการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ด้านการวัดและประเมินผล

- 1) วิเคราะห์ผล O-NET เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระ
- 2) มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการสอบ O-NET ซึ่งก่อนการสอบ O-NET สทศ. ได้นำตัวอย่างกระดาษคำตอบ รูปแบบข้อสอบ และเนื้อหาการสอบ O-NET เผยแพร่บนเว็บไซต์ สทศ. (www.niets.or.th) เพื่อให้โรงเรียน ครู และนักเรียน ได้เตรียมความพร้อมล่วงหน้าก่อนสอบ

3) พัฒนาระบบการทดสอบและประเมินผลในชั้นเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน มีการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน

4) จัดกลุ่มคุณภาพโรงเรียนตามผลการประเมินผลการทดสอบ O-NET ออกเป็นกลุ่มคุณภาพ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มดีมาก กลุ่มดี กลุ่มพอใช้ และกลุ่มปรับปรุง เพื่อวางแผนในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5) วางระบบการพัฒนา และการสนับสนุนส่งเสริมด้านการวัดและประเมินผล โดยสอบ Pre O-NET นักเรียนในระดับชั้นที่ทำการทดสอบ O-NET เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคย เกี่ยวกับข้อสอบ ให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งนำผลการทดสอบ Pre O-NET มาจัดทำแผนพัฒนาผู้เรียน เป็นรายบุคคลอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพเพียงพอที่จะทำการทดสอบ

3. สภาพปัญหาการนำผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน

- 1) การจัดการเรียนรู้ไม่ครบมาตรฐาน และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) ครูขาดประสบการณ์ในการนำข้อสอบ สทศ. ไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 3) นักเรียนไม่มีทักษะในการทำแบบทดสอบ ของ สทศ.
- 4) นักเรียนมีความสามารถทางด้านสติปัญญา ร่างกาย ในเกณฑ์ต่ำ และอยู่ในสิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ในครอบครัวที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้
- 5) ครูมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนไม่เพียงพอ
- 6) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อนำปัญหาที่พบไปสู่การแก้ไข
- 7) นักเรียนขาดนิสัยรักการอ่านและการทบทวนบทเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. แนวทางการดำเนินการของโรงเรียนในการนำข้อสอบ O-NET ย้อนหลัง 3 ปี ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน

- 1) จัดทำโครงการยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่กำหนด
- 2) วางแผนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดและตรวจสอบการวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ว่าครอบคลุมหรือไม่ หากไม่ครอบคลุมให้สอนเพิ่มในส่วนที่ตกหล่นไป
- 3) วางแผนการสอนชั้น ม. 3 และ ม.6 ให้จบ และครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 4) ครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียนร่วมกันสร้างข้อสอบตามแนวข้อสอบของ สทศ. แล้วแลกเปลี่ยนข้อสอบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 5) นำแนวข้อสอบ O-NET ของ สทศ. ไปใช้ตัวข้อสอบ ในชั้นเรียนให้นักเรียนคุ้นเคยและมีประสบการณ์การทำข้อสอบ (รูปแบบข้อสอบ/กระดาษคำตอบ/การระบายคำตอบฯ)
- 6) ผู้บริหารกำหนดปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ชัดเจน

7) ผู้บริหารติดตามการนำข้อสอบ Pre O-NET ไปใช้ในสถานศึกษา การนำข้อสอบ Pre O-NET ไปใช้ในชั้นเรียน ติดตามผลการทำงานของครูผู้รับผิดชอบทุกระยะอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ดำเนินงานบรรลุตามแผนงานหรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ทันเวลา

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น